

Almanach

2. ročníku Literární soutěže
Krajské knihovny Karlovy Vary
2008

Almanach

2. ročníku Literární soutěže
Krajské knihovny Karlovy Vary

Krajská knihovna Karlovy Vary 2008

„Něco si koupíš, proběhneš se po hřišti, oddychněš si a staneš se sám sebou. Ale pak se podíváš kolem sebe: co uvidíš? Že se tvoje přirozenost a originalita až příliš podobá přirozenosti a originalitě všech kolem! Jenomže nikdo nechce, aby jeho pracně nalezená přirozenost byla stejná jako přirozenost všech kolem!

- Ano, originální by mělo být to původní, přirozené a podle okolností a jen náhodou čas od času také jedinečné. Kdo by ale (když ho hledání své přirozenosti a originality stojí tolik času a peněz) chtěl vypadat stejně jako všichni?!”

(David Zábranský - „Slabost pro každou jinou pláž“)

ISBN 978-80-903504-7-2

Úvodní slovo

Jako instituce schraňující, zpracovávající a zprostředkující texty jsme se rozhodli před dvěma lety vypsát literární soutěž a poskytnout tak prostor začínajícím talentovaným lidem z regionu prezentovat výsledky svého snažení, byť za cenu rizika zklamání z neúspěchu.

Vedle zřejmého zájmu o tuto příležitost a intenzivních propagačních a organizačních prací, do kterých se zapojili jak pracovníci knihovny, tak někteří pedagogové, sehrála podstatnou roli v zájmu o soutěž patronace renomovaného spisovatele. Patronem prvního ročníku byl pan Josef Formánek, od kterého převzal v letošním roce štafetu David Zábranský, oceněný v roce 2007 cenou Magnesia litera jako objev roku.

Jako knihovnici mě často napadá otázka, do jaké míry platí egyptské přísloví : „Co není psáno není na světě“. Platnost potvrzuje množství literárních děl v našem fondu, která nepochybně na světě jsou, ale zároveň ji vyvrací zjištění, že některá z nich jen těžko hledají čtenáře. Jak píše ve svém resumé k soutěži jeden z porotců David Stefanovič „všichni zúčastnění autoři ví, že psát je krásné. Jinak by to nedělali. Vítězové pak dostanou šanci zjistit, že psát pro lidi je ještě krásnější.“ A tak chci všem oceněným i těm, kteří úspěch letos neměli, aby jejich povídky nejen existovaly, ale byly i čteny.

ředitelka krajské knihovny
PhDr. Eva Žáková

Vyjádření poroty

Seděl jsem na záchodě (kolik je nejmladšímu autorovi v karlovarské literární soutěži? pohoršuji?), zapálil jsem si cigaretu (kolik je nejmladšímu??) a přemýšlel jsem, co napsat do karlovarské literární - zdravotní - zdravotní slova, díkuvzdání, editoriale?

Hrbil jsem se a neměl jsem ani slovo, a cítil jsem se jako mrkev v záhonu, a cítil jsem se jako smlčené slovo, kořenící pod zemí, a měl jsem chuť trochu se okopnout, a došlo mi, že psaní je trpělivé okopávání v záhonech seřazených slov, především jejich kořenů, zkusil jsem, tiplel jsem - významů. Možná nejde ani tak o trpělivé okopávání, možná je nutné slovům a jejich významům rovnou zatnout tipec, možná je třeba každou mrkev pěkně silně zašlápnout a odšťavit.

Obdivuji málomluvnou literaturu (ale neumím ji psát), největším výkonem a nejpřesvědčivějším důkazem talentu pro mne je literatura psaná s tou nejomezenější slovní zásobou, se slabikářem, s nadsázkou. Aby stůl byl stůl, stručně řečeno, aby v nás význam slova stůl zněl s děsivě původním, originálním významem. Aby slovo stůl nebylo slovem, ale tím prvním, ustavujícím stolem, po němž přišly všechny počítačové stolečky.

Většina přihlášených povídek byla mnohomluvná, ale i košatý záhon umí plodit přesto bych většině autorů (a sám sobě) doporučil: redukci.

S díky, redukuji, bylo mi ctí i potěšením, redukuji, vítězí všichni, kdo se účastní, frázují, ale myslím to vážně, protože pro nikoho, ani pro vítěze nebude účast v téhle soutěži začátkem světské kariéry (ani kdyby šlo o soutěž světového významu), jednoduše proto, že skutečná odměna v tomhle případě nikdy nepřijde ze světa, pouze z vlastní čeho? Duše, srdce, hlavy?

Z upřímnosti k sobě.

Asi.

David Zábranský

Takový porotce literární soutěže není nepodobný Indianu Jonesovi.

K určitému datu před ním přistane hotová džungle rukopisů, do které se onen odvážlivec vrhne... Prodírá se mezi nebezpečnými šlahouny, které po něm každou chvíli chňapají a hrozí ho připravit minimálně o dobrý vkus, svádí tuhý boj s nevidanými nástrahami, a to vše jen proto, že doufá, že nalezne vzácný jiskřivý diamant.

To se letos, stejně jako minulý rok, podařilo a já se z džungle vynořil s důkazem, že v našem kraji rozhodně zraje několik literárních talentů. Ty velice rád ocením, ačkoli mnoha jiným zřejmě svým odmítnutím lehce pošlapu sny. To je temná strana práce v porotě. Protože všichni zúčastnění autoři ví, že psát je krásné. Jinak by to nedělali. Vítězové pak dostanou šanci zjistit, že psát pro lidi je ještě krásnější. Vyžaduje to ovšem velkou dávku talentu, a především obrovskou dávku píle, vůle se zlepšovat a odpovědnosti. To první již někteří prokázali, přejme si tak, aby zvládli i ostatní úskalí cesty ke čtenářské vděčnosti.

Tematicky se letošní ročník neliší od toho předchozího. Většinu textů tvořily povídky s výrazným úvahovým nádechem, některé chytré a poučné, jiné méně. Stejně jako minule tvořily pomyslné dno pokusy o klasickou fantasy tvorbu, po které jsme kdysi sáhli snad všichni, kdo píšeme, ale která právě pro svou schematicnost a žánrovou klišovitost vyžaduje mimořádnou porci autorské imaginace. A s tou jsem se zde bohužel nesetkal. Proti předchozímu ročníku ubylo frašek, ty došlé ale byly do jedné kvalitní, a téměř zmizela osobní vzpomínání autorů. Což je dobře, neboť, a to je pro velký počet došlých čistých úvah a prvních kapitol románů potřeba znovu připomenout, jde o povídkovou soutěž. A nakonec několik pokusů o složitější žánry, které vyšly nadmíru dobře.

Můžeme tedy spokojeně vykročit vstříc třetímu ročníku a čekat, zda se objeví nějaká stálice soutěže, se kterou bychom se následně potkávali i ve vyšší autorské lize. Pro tento rok je naše práce hotova.

V Nejdku, 8. ledna 2009

David P. Stefanovič

Rozněcovač sluncí vykřikl poznáv se všemohoucím a nikdy nezví hvězdy křikl-li úzkostí či žasna" (Richard Weiner)

Škoda že nelze mluvit či psát beze slov. Nyní je načase, aby i můj element vyjádřil se k letošního ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary. Aby se vyslovil bez zbytečných příkras, balastu, klíše a ostatních zbytečností. Nuže, směle do toho a bez obav, s odvahou.

V první řadě, organizace, myšlenka na výbornou. Zápal a chuť „něco dělat, s něčím pohnout“ hodnotím na výbornou. Ve všedních dnech, stereotypu je každá výhybka jedinečná, neocenitelná. Děkuji lidem, co stojí v pozadí a vdechli svým úsilím i podruhé tomuto projektu život, víceméně bez nároku na jakékoliv uznání. To se cení, vysoce :))

K vlastnímu průběhu soutěže. Jakožto člen poroty jsem byla v počátcích trochu paralyzována malou účastí a zájmem. Každý den jsem čekala, přijde-li do mailové schránky nějaké nové dílko. Ve dnech vakua mne občas jímala beznaděj. Ale ono „přijít s kůží na trh“ stojí spoustu odvahy. V zrcadle autocenzury ztrácí každá, byť i ta nejkrásnější vize, křídla. Překročit propast, nadechnout se a skočit. Málokdo na to má. Proto se počalo vracet slunce, když v závěru roku přibývaly povídky geometrickou řadou.

K povídkám. Dle soudu mého naprostá většina písíček byla ve věku juniorském. Styl, obsah, slovník, vše tomu nasvědčuje. Omladina naše žije fantazií, trochu zvrácenou, pro mne osobně nepochopitelnou, přeci jen již nějaký ten kříž na hrbu nesu. Ale doufám, že byla jsem schopna přenést se a číst nezaujatě. Pro sebe jsem perlu objevila.

Do budoucna. Nelze téměř nic vytknout, subjektivně pouze fakt jediný. Bude-li soutěž pokračovat i v dalších ročnících (pevně doufám že bude), apeluji, aby se setřel regionální blok (víceméně zbytečně patriotistický) a otevřela se prostorově, aby vznikla větší a svobodnější platforma. Vždyť i Franz Kafka, když v nejužším kruhu přátel četl své písemnosti, smál se. A proč se smál? Kdo ví...

Petra Petrová

Helena Hulešová

Narodila jsem se v lednu roku 1993.

Bydlím v Chodově a už pátým rokem navštěvuji Gymnázium Sokolov. Svou první povídku jsem napsala ve třinácti, takže se literární činnosti nevěnuji příliš dlouho. Zaměřila jsem se více na delší příběhy (momentálně pracuji na sedmém), které zatím četla jen má rodina, kamarádky a naše profesorka fyziky. Moje asi nejdokonalejší povídka vznikla na semináři tvůrčího psaní za konzultace spisovatelky Ivony Březinové, i když "Do třetice" mi přinesla větší úspěch.

Poprvé jsem se odvážila předat své dílo veřejnosti a byla jsem upřímně překvapená, že jsem uspěla.

Začínám uvažovat o tom, že se budu krátkým povídkám věnovat častěji.

Je mi jen trochu líto, když se musím rychle rozloučit se svými postavami.

Do třetice
Do třetice
Do třetice
Do třetice

Do třetice

Helena Hulešová

Do třetice

Totalrecoil: Něco mě napadlo.

Aluminia: ???

Totalrecoil: Píšeme si už měsíc a já vůbec nevím, jak vypadáš.

Aluminia: To já přece taky ne.

Totalrecoil: To by se ale dalo změnit!!!

Aluminia: Anooooooooo???

Totalrecoil: Nechceš se sejít???

Aluminia: Kdy?

Totalrecoil: Zítra ve tři?

Aluminia: Kde?

Totalrecoil: Co třeba Na Růžku???

Aluminia: OK.

Nestíhám! Taky jsem si mohla uvědomit, že končíme až ve 14:20! Rozhodně tam nemohu dorazit včas. Zahnula jsem za roh. S taškou na zádech jsem neovládla vyvinout moc vysokou rychlost. No co, tak chvilku počká! Od holek se koneckonců čeká, že budou chodit pozdě, ne? Doufám...

Poprvé v životě jsem si psala s někým, koho neznám. K Petrovu číslu jsem přišla na oslavě narozenin mojí kamarádky Monči. Jediné, co mi řekla bylo, že je to kamarádův kamarád, takže jsem vůbec nevěděla, do čeho jdu. Přesto jsem mu zkusila napsat. Dodnes se divím, že vůbec odpověděl.

Sláva, tohle je ta ulice! Tak jsem to nakonec stihla, pochválila jsem se, když jsem pohlédla na hodinky. Ukazovaly za minutu tři.

Zhluboka jsem se nadechla a strčila do dveří. Vzápětí jsem se rozkašlala. Místnost, do které jsem vstoupila, byla plná kouře. To je ale pajzl, pomyslela jsem si.

Rozhlédla jsem se po lokále, ale nikde jsem neviděla žádného šestnáctiletého kluka. Tahle hospoda vůbec nevypadala jako místo pro schůzku.

Bože, já jsem tu špatně, uvědomila jsem si s hrůzou.

Vypotácela jsem se na ulici. Co teď? Nevěděla jsem si rady. Sakra, já jsem ale...! To jsem se nemohla ujistit že vím, jaký podnik Petr myslí? Určitě na mě čeká někde na druhém konci města!

Sklesle jsem se vydala směrem k domovu. Tohle jsem teda zvorala! Nemám ani mobil, abych mu dala vědět. Takhle bude celé odpoledne sedět na nějakém jiném Růžku a mě se nedočká. Ach jo!

Totalrecoil: Co se stalo???

Aluminia: Promiň, promiň, promiň!!! Musíš si myslet, že jsem úplně blbá, ale já jsem to prostě nenašla...

Totalrecoil: Tak to mě fakt nenapadlo.

Aluminia: Já jsem byla Na Růžku, ale na jiným...

Totalrecoil: Neřeš to!!! Jinak v pohodě?

Aluminia: Jo ;)

Totalrecoil: A Parolod' znáš??

Tak tentokrát jsem na správném místě a dokonce včas! No, vlastně jsem přišla skoro o deset minut dřív. Aby mě nevyhodili, musela jsem si něco objednat.

Usrkávala jsem svůj pomerančový džus a přemýšlela, jak asi Petr vypadá a jak si představuje mě. Co když ho zklamou? Jsem docela malá a už to lepší nebude, za poslední rok jsem nevyrostla ani o centimetr. Že měřím v patnácti jen sto šedesát sedm není tak hrozný, ale že tolik budu mít i ve třiceti...

„Aleno!“ ozvalo se za mnou.

Leknutím jsem nadskočila. To je on! Prudce jsem se otočila, rukou jsem přitom zavádila o sklenici na stole. Ve vteřině jsem byla celá od džusu.

„Alenko!“

Ne, nevolal na mě žádný krásný kluk, to jen nějaký pán křičel na svoji asi tříletou holčičku, která se rozeběhla k sousednímu stolu.

Na stehnech jsem začínala cítit mokrou skvrnu. Do háje, zaklela jsem v duchu. Tak strašně jsem se chtěla Petrovi líbit! Takhle mě nesmí vidět!

Prostě jsem zpanikařila. Vylítla jsem z restaurace jako smyslů zbavená. Ve dveřích jsem málem porazila nějakého kluka, ale omluvou jsem neztrácela čas.

Bez dechu jsem se zastavila o pár ulic dál. Teprve tehdy mě napadlo, zdali to nemohl být Petr. Z celého srdce jsem si přála, aby to nebyl on. "

Aluminia: Tady už je všechna lítost marná, co? Já jsem vážně VÁŽNĚ chtěla přijít! Fakt mě mrzí, že to nevyšlo, omlouvám se.

Totalrecoil: Jestli máš strach, nebo co já vím, můžeme si prostě jenom psát.

Aluminia: Ne, to ne!!! Já bych tě strašně chtěla poznat, ale... Asi nám není souzeno se potkat =(

Totalrecoil: Neblázni! =) Jestli chceš, můžeme to zkusit do třetice, ale tenhle týden už mám plný.

Aluminia: Tak já se ještě ozvu.

Tentokrát to musí vyjít, prostě musí! Jestli zase něco zvořu, tak se na místě odstřelím! Na naši třetí schůzku (bože, dej, ať není další na seznamu katastrof!) jsem se důkladně připravila. Dokonce jsem si vzala sukni, což normálně nedělám.

Měli jsme se sejít opět v Parolodi, že bych zabloudila tudíž nepřipadalo v úvahu. Teď už se stačí ničím nepolit a možná nám to konečně vyjde! Cožpak se neříká do třetice všeho dobrého? No, aby to nebylo do třetice toho nejhoršího, napadlo mě.

Ježíši, já se fakt zabiju!

Vůbec jsem nesledovala čas.

Zrovna jsem si vybírala vhodné boty, když mne napadlo zkontrolovat hodinky. Kdyby mi číselný údaj nevyrazil dech, začala bych okamžitě ječet.

To snad ne!

S bláhovou nadějí, že mám něco s očima, jsem se podívala ještě jednou. Ne, nezdálo se mi to. Sakra!

Mojí poslední nadějí byl autobus. Měla jsem mlhavé tušení, že by teď někdy mohla jet trojka. Vyběhla jsem z domu a pospíchala na zastávku.

Já mám ale kliku!

Jedna z krabic MHD právě přijížděla. Samozřejmě jsem doma nechala čipovku, takže jsem musela platit hotově, v tu chvíli mi to ale nevadilo. Byla jsem uvnitř a o to šlo. Teď už jen v pořádku dojet k Parolodi. To už snad zvládnou, pomyslela jsem si.

Za okamžik už jsem ale věděla, že ne.

Když autobus zpomalil, napadlo mě, že se blíží další zastávka. Pak mi ale došlo, že jsme stavěli před chvílí. Vyhledla jsme přes upatlané sklo ven a srdce se mi zastavilo. Před námi se táhla řada aut, někde vpředu blikala světla policejních vozů.

Otoč to! Hryzla jsem se do rtu a modlila se, abychom tu neuvízli.

Prosím, otoč to!

Jenže v téhle ulici se autobus neměl šanci obrátit. Zůstal odevzdaně stát v koloně, která se dál prodlužovala.

Hlavou jsem praštila do sedadla před sebou. A to se musí stát zrovna dnes! Přemohla jsem zoufalství a vylovila z tašky mobil. Jediné, v čem se dnešek lišil od předešlých pokusů o schůzku, bylo, že jsem mohla Petrovi napsat, aby na mě nečekal. A aby si našel někoho, koho se nebude muset doprošovat, napadlo mě.

Jakmile jsem odeslala zprávu, přístroj v mé ruce zadrnčel. Co je? Doručenky mi přece nechodí!

Tak tentokrát nedorazím já. Nemysli si, že ti to chci oplatit, ale uvízli jsme v zácpě. P.

Zůstala jsem zírat na displej. Teď nebo nikdy, řekla jsem si a odvážila se mu napsat.

Kde jsi?

Srdce mi prudce bušilo, když jsem očekávala odpověď.

V autobuse. Ty taky?

To snad... Přece nemůže... Seděla jsem úplně vpředu. Pomalu jsem se otočila, abych pohledem obsáhla celý vnitřek vozidla.

Hned za výstupními dveřmi se jeden kluk taky začal rozhlížet. Naše pohledy se setkaly. Okamžitě jsem věděla, koho mám před sebou.

Petr vstal a došel až ke mně.

„Je tu volno?“ zeptal se. Přikývla jsem.

Usmál se a posadil se na sousední sedadlo.

Tomáš Murár

Jsem jako malý arašíd plovoucí ve vlnách doutnajících skleničky břicho hladící Kokakoly. Jsem jako malá kroketa, která hledí vstříc dech beroucí vidličky a doufá, že zrovna ona bude ta vyvolená, nad kterou se jedlík pozastaví a zapřemýšlí se.

Být vytažen z lesklého obalu solených brambůrků a doufat, že až mne řady zubů budou přežvykovat, alespoň na chvíli pochopí mou duši a mé psaní. Že se ponoří do stejného světa, ve kterém tak vášnivě a rád dýchám já, a třeba pocítí i malé svrbění v srdci a v mysli, které tam zanechám, krom té solné bramborové pachuti v ústech.

Na svět jsem přišel (ne po vlastních) roku 1990 a cvakat do malého stroječku jsem musel snad již „na houbách“. Naplňuje mne tvořit příběhy, nálady, emoce, světy, postavy a jejich nepatrné osudy a vždy mne mrzí, když je musím opustit. Stejně jako teď mám smutný výraz, když se loučím s Vámi, kterým zabloudil hladový zrak až k řádkům o mé maličkosti.

Umělec, Prací prášek a smrt

Umělec, prací prášek a smrt

Umělec, prací
prášek a smrt

Tomáš Murár

Umělec, práci prášek a smrt

„Kdepak! Ani náhodou! Máte nás snad za blázný?! Myslíte si, že jsme zde jen pro vaše pobavení?! Tak to se mýlíte! Takovou troufalost tato porota jaktěživ neviděla! Dát nám pod naše umělecky citlivé nosy tak ohavné dílo! Hanba vám! Nikdy naše moudrosti protřelé zraky neviděly něco tak neoriginálního, něco tak fádního, obyčejného! Ne! Ne! A ještě jednou ne! Běžte nám z očí i s vaším dílem! Jste nic! A nic jste vy!“ rozhazoval okolo sebe rukama zlobou vybarvený soudce sedící na vysokém podstavci vedle svých druhů. Tři vlasy na jeho jinak lysé hlavě nelidsky povlávaly, jak sebou neklidně švihal. Místnost se koupala v matném světle, jehož zdroj nebylo znát. Nepatrná postavička před porotou byla menší než zrnko písku na poušti a třásla se jako holé štěně při sněžné vánici. Srdce jí tlouklo žalem a smutkem.

Soudce pokračoval ve svých výtkách, mohutně se rozesmál a zbytek poroty se k němu s radostí přidal. Postavička dole padla na kolena a prsty soudců si na ni ukazovaly.

„Nic! Fádnost! Obyčejnost! Nula! Neúspěch! Nic!“ znělo místností. Bylo to jako zlý sen.

Vincent sebou prudce trhnul a posadil se na posteli. Zhluboka oddechoval a na čele se mu leskl horký pot. Chvilí trvalo, než si uvědomil, kde je. Ulevilo se mu, že byl z té ohavné místnosti pryč. Již od té doby, co jej zavalily odmítavé dopisy na vystavení či koupi jeho obrazů, jej sužovaly podobné sny.

Manželka vedle něj spokojeně dřímala a Vincentovu tvář zbrázdil úsměv. Pohladil ji po hrudi a věnoval jí tam láskyplný polibek. Díval se na svou lásku, když se mu v břiše bublavým řevem ozvalo čínské jídlo z včerejšího večera.

Na nic nečekal a utíkal do chodby, kde napravo vklouzl do malé komůrky. Pohodlně se usadil na míse a uvolnil se. Snažil se nemyslet na nic okolo a prohlížel si časopis. Letmo listoval stránky a nemohl přestat myslet na to, že nikdy nebude úspěšným umělcem. Že nikdy nebude natolik osobitý, aby byl slavný a ve společnosti uznávaný.

„Jak to jenom ti umělci dělají?“ zeptal se sám sebe. Pak jej do břicha udeřila taková křeč, že vymrštil časopis do vzduchu a dal ruce křížem. Poté, co bolest ustala, upoutala Vincenta stránka, kterou mu pohozený časopis naskytl. Byla to reklama na nový prací prášek. „NOVÝ TEXTILDIRTYKILLER ULTRA MIX AND DARK EXTRA COLOR! PRAVÉ UMĚNÍ VYCHÁZÍ ZE ŽIVOTA!“

„No ovšem! Že mne to nenapadlo dřív! Ach, jak je to prosté!“ vítězoslavně zvolal a hned jak mohl si natáhl kalhoty a s úsměvem vykročil zpět do ložnice. Uvědomil si, že aby jeho dílo bylo originální, musí být jedinečný i jeho život. Protože pravé umění vychází ze života! A věděl, kde začít. Něžně políbil svou ženu na tvář a jemným hlazením ji probudil.

Té noci zažila rozkoš, jako nikdy před tím. A on za to nic nepožadoval.

Jaká změna, pomyslel si spokojeně, když mu s vycházejícím sluncem.

Markéta podřimovala na rameni.

Jako s úderem biče se dá otrok do práce, tak stejně rychle se změnil i Vincentův

život. Přestal se sprchovat každý den, nosil své ženě snídaně do postele, jedinkrát na ni nezakřičel, zdravil své sousedy, živil se pouze nezdravým jídlem, postupně si nechával vypadat všechny zuby, na hlavě si pěstoval bujnou kštici, nehty na rukou se dokázal poškrábat až na patě (aniž by se sehnul), jedl rukama, kradl bezdomovcům jejich oblečení a naruby je sám nosil, v obchodech zásadně neplatil a v neposlední řadě se zavíral každý den do svého ateliéru a pilně pracoval.

„A jak se teď vůbec máš?“ zeptal se Alfréd Vincenta, když spolu seděli v jednom až podezřele rychlém občerstvení.

„Báječně, pfiteli, to bys ani nevěfil. Konečně cítím, že jsem jedinečný. Že jsem umělec!“ zakřičel na celý sál.

„Pšt,“ okřikl ho Alfréd a poškrábal se v mastných vlasech. „Tak to rád slyším. Taky jsem se dozvěděl, že tvá žena je s tebou teď šťastná.“

„Och, to ano. Věřím, že to se taky jen tak někomu nepoštěstí. Miluji ji.“

„To chápu. I já s Jolanou se máme báječně. Nikdy jsem šťastnější nebyl,“ usmál se Alfréd a rozškrábnul si uher na čele.

„Cože?!“ zděsil se Vincent.

„No, že jsme stejně šťastní jako vy.“

„Eh!“ zajíkl se Vincent. Nemohl věřit vlastním ušim. Jak se to mohlo stát? ptal se sám sebe. Zbytek večera se nimral ve svém hamburgeru a už nepromluvil.

Vincent netrpělivě poskakoval okolo stolu. Byl jeho velký den. Měly přijít odpovědi z galerií, kde žádal o vystavení svých děl. A také se mu v hlavě stále ozýval hlas rozhovoru s Alfrédem. Byl si jistý, že to tak nemůže nechat.

Dveře klaply a do místnosti vstoupila Markéta s dopisem v ruce. Vincent ji pobídl rukou, ať se posadí, a pak ji poprosil, jestli by mu to mohla přečíst.

„Jsi si jistý?“ zeptala se ho.

„Ano, lásko, prosím čti.“

„Tak dobrá,“ povzdechla si a otevřela dopis. Několik řádek formálností přejela očima, až se dostala k tomu hlavnímu: „Milý pane Vincente Toughu, omlouváme se, ale Vaše dílo nemůže být přijato do sbírek naší galerie. Je to z důvodu neoriginálnosti Vašeho uměleckého projevu. Přijměte naši omluvu a přejeme mnoho zdaru do dalších prací.“ Markéta zaklapla dopis a oslepily ji slzy. „Je mi to tak líto,“ řekla a přitiskla se k Vincentovi. Ten jen nehybně stál a zíral do zdi.

„To jsem čekal.“

„Vážně?“ podivila se Markéta.

„Ano, nežiji totiž dost originálně. Pořád je tu něco, co mi šlape na můj umělecky jedinečný projev.“

„Ano?“ děsila se ho.

„Ano. Miluji tě, žiji s tebou a jsem šťastný.“

„Já tebe přece miluji taky, broučku!“ políbila ho na rozpraskané rty.

Vincent chvíli nic neříkal a šátral rukou za sebou.

Do ruky mu vklouzl nůž na dopisy, který dostal k tříletému výročí jejich vztahu. Ideální, pomyslel si. „Víš, umění je můj život. A můj život musí být originální, aby mé dílo bylo jedinečné. Každý je s tím, koho miluje. Každý se miluje, dokud je smrt nerozdělí. Ale já tě budu milovat pořád.“

„Trošku se tě bojím, lásko.“

Vincent ji ale neposlouchal. Stále mluvil dál. „Budu svůj a neobyčejný tím, že i když tě miluji... Víš, že tě miluji...a proto tě musím...miluji tě, jinak bych to neudělal...víš, miluji tě, Markétko, a proto tě musím...“ nedořekl Vincent celou větu a rozmáchl se rukou, ve které držel nůž na dopisy.

Trh s uměním praskal ve švech a hřmot překřičujících se hlasů připomínal rozbourené moře. Bylo těžké rozeznat vlastního slova, natož se domluvit na ceně za jednotlivá díla.

Zámožní sběratelé procházeli mezi jednotlivými umělci a prohlíželi si jejich výtvořiny cvičeným okem. V mnoha případech se zase otočili, aniž by něco koupili, a nechali se ve vlnách lidských těl unášet k dalším nabídkám. Jedním takovým byl i Marcius de Trevor. Pravou rukou si roloval konec vyčesaného knírku a přes svůj orlí nos hodnotil obrazy, sochy a grafiky. Pak jen pohodil hlavou, kde mu zatančily navoskované vlasy, a procházel sálem dál. Měl dojem, že si dnes nic nevybere.

„Nechcete koupit obraz, velectěný pane?“ ozval se hlas za ním. Trevor se otočil a sjel si osobu pohledem, jako když odhaduje cenu artefaktu. Zakroutil koncem knírku a uhlazeným hlasem elegána odvětil: „Kvůli tomu tu jsem.“

„A nechtěl byste tento?“

Trevor si nasadil drobné brýle na špičku nosu a zhlédl nabízené dílo. To je odporné, pomyslel si.

„Vskutku zajímavé, ale nemám zájem,“ odpověděl a otáčel se k odchodu.

„Ale ctěný pane, prosím, kupte jej. Mou rodinu postihlo strašlivé neštěstí a teď nemám nic jiného, než tyto obrazy.“ Trevor se zastavil, aniž by věděl proč. Kouknul se na dílo ještě jednou, ale stále se mu z něho zvedal žaludek.

„Ne, opravdu nemůžu. Promiňte,“ řekl posléze a přidržel si bavlněný kapesníček u úst. Uslyšel zklamané povzdechnutí a pokrčil rameny. Ale než odešel, zaslechl něco, co jej neobvykle zaujalo. „Tak pojď, Vincente, zkusíme štěstí u jiného.“

„Prosím vás, řekla jste Vincente, osobo?“ opět se vrátil Trevor.

„Ach, ano, omlouvám se. Je to zvyk.“

„Proč Vincente?“ Postava naproti Marciovi de Trevorovi chvíli váhala. „No, víte, to proto, že autorem těchto děl je Vincent Tough.“

A je zvyk, že tak oslovuji ty obrazy. Za to může ta samota.“ „Ach ano, to se omlouvám, spletl jsem se. Toho autora neznám. Poručím se,“ uklonil se Trevor a s úlevou odkráčel do davu. Jejich rozmluvu ale uslyšel jiný muž. Jeho kulaté břicho mu probrázdilo cestu až k obrazům.

Utřel si nos a s úžasem hleděl na vystavená díla.

„Slyšel jsem, že autorem je Vincent Tough,“ řekl štěbetavým hláskem navyklým se hádat.

„Ano,“ zaznělo mu v odpověď. Tlustý mužik si promnul své baculaté ruce a olízl odulé rty. „Je to ten Vincent Tough, který žil tak uměleckým životem, že se dnes považuje za jednoho z největších géníů?“

„To bude on.“

„Za kolik máte jeho díla? Panebože, originální Vincent Tough!“ křikl na celou místnost a to neušlo uším bohatých pánů. Jako hladoví psi ke kusu šunky se začali sbíhat okolo Vincentových děl.

Lavina neminula ani Marcia de Trevora. Chytil za ruku jednoho tlačícího se mladíka s kučeravými vlasy. „Co se to děje?“

„Támhle se draží originální Vincent Tough!“

„Kdo?“Kdo?“

„Ten, co žil jako opravdový umělec, že jeho originalita a jedinečnost prostoupila celé jeho dílo!“

„Kdo?“ stále nechápal Trevor.

„Ten, co se zabil nožem na dopisy před vlastní manželkou, protože ji tak miloval a chtěl ji vyznat opravdovou lásku až za hrob! Tak nadčasový on byl!“

Marcius de Trevor nečekal na nic dalšího a nezadržitelně se tlačil společně se změtí tisknoucích se těl blíže k těm pokladům moderního umění.

Toho večera se prodala všechna díla Vincenta Tougha. Nejedna galerie si pyšnila jeho malbou, nejednen soukromý sběratel zval své přátele, aby se pokochali skvosty tohoto bravurního umělce. Autoři učebnic a odborných knih se předháněli v tom, kdo vydá jako první knihu o tomto novodobém géniovi umění.

A Markéta, která se toho večera finančně zabezpečila na celý zbytek svého života, zajistila své lásce jeho největší přání a zbavila se všeho, co jí ho kdy připomínalo. Usedavě plakala v koutě vedle záchodové mísy. U nohou jí ležel starý časopis s reklamou na tehdy nový prací prášek.

Hvězdným dětem

Hvězdným dětem
Hvězdným dětem
Hvězdným dětem

Samuela Jemon

Píšu, žiju, plavu v proudu.

-Skutečně svobodní budete, až své dny nebudete prožívat nadarmo a vaše noci nebudou naplněny žádostí a smutkem.

Nedopust'te, aby věci spoutávaly váš život, a vzneste se nad ně, nazí a volní-
/Kahlil Gibran, Prorok/.

Hvězdným dětem

Samuela Jemon

Hvězdným dítětem

„Maminko, co to je za housenku?“

„Je jedovatá, nesahej na ni. Musíš ji takhle opatrně přeříznout“. Housenka se změnila v hlavu malého dítěte. Zoufale mu pižlám krk tupým nožem. Z očí mu teče voda, z krku krev. Hrozně dlouho to trvá, než přestane dýchat. Vzbudím se a nemůžu zadržet vzlykot.

ON se vzbudí. Má tak lehké spaní. „Už zase?“ Ptá se unaveně. Na odpověď nemám. Dusím se pláčem, noční tmou, sladkou vůní léta, dusím se vlastní přítomností. „Musíš odsud pryč, aspoň na pár dní. Chceš k moři?“

Soustředím se. Do jakého oddělení pekla mne posílá? Vlastně se nedivím, že mne sem odložil. Polykám svůj hnus, nemusí ho polykat i on.

„Kavka říkala, že ti to pomůže. Že jsi po tom stejně vždycky toužila, tak proč ne teď“, houpal mne na slovech.

A proč ano, proč zase Kavka, bušilo srdce. „Máš pravdu“, bušil rytmus úst a rozumu. Dvou vítězů nad svým životem. Hlavní vítěz - Kavka.

Vplula do třídy v posledním ročníku. Příliv elegance, tizíánových vlasů, volnosti... Vybrala si Šedou myš. Teď tomu rozumím.

Vedle ní byla vždy TA první. Po maturitě našla práci oběma. Práci, která by reprezentovala a neunavovala pro sebe a práci, kde se vyžadovala disciplína a píle, pro Myš.

Šéf, muž se všemi pěti P, svobodný šéf, pro kterého připravovala Kavka návnadu, pozval na večeři Šedou myš.

Svatba byla plná JEHO přátel. Šedá myš dlouho přemýšlela, koho v takový den potřebuje u sebe. Usoudila, že nejdůležitější je ON, oni dva. A samozřejmě pozve Kavku s jejím vlivným přítelem. Dalším v pořadí. Jména netřeba si zapamatovat. Za pár týdnů bude jiné.

Kavka si vždy dala jednu skleničku šampaňského. Nikdy nic jiného a nikdy víc. Ale tenhle večer se jí podlamovala kolena. Zámek povolil a jed se rozléval po svatebních šatech. Šedá myš si ráno pamatovala jen syčení a špínu. Jednotlivá slova noc spláchla.

Potom Nic. Děla se spousta obyčejných věcí. Příliš obyčejných, aby se o nich psalo a příliš krásných, aby se daly chytit.

V tom Nic uviděla Šedá myš Kavku ve vášnivém objetí s mužem. Také nic mimořádného, kdyby ten muž nebyl ON. Kavky by házely nádobí, vraždily ve jménu zrady, Šedé myši polknou slzy a vrátí se domů.

A po spoustě dalších Nic se Myš s Ním radují nad pozitivním těhotenským testem. Myš zvrací, spí a zoufale se těší. ON pracuje, odchází a přichází, těší se. Doufá, že jeho syn vrátí Myši vůni dřívějších dnů. Vůni, která ho lechtala v nose, vůni, do které toužil být zabořený a nikdy ji nechtěl zapomenout.

Ale jsou tu ještě úmysly Vyšších. Průzračné jako voda horských potoků, čisté jako lesní mech. Úmysly, přes které nevedou mosty. Chodí se skrz ně. Přímou.

Jednoho chladného rána sedí Myš s Ním v čekárně genetického pracoviště

a bojí se oba. Oba se ujistí, že je všechno v pořádku, že retardované dítě není jejich případ. Hlavně pozitivně myslet.

Myš zoufale pozoruje strop. ON pozoruje tenkou jehlu nořící se do Myšina břicha. K jeho mentálně postiženému dítěti. Proboha, už zase. K jeho zdravému dítěti. Hlavně pozitivně myslet. Doktor na ně pozitivně mrká. Celý den je tak posraně pozitivní.

Potom Myš málem omdlí. Zachytí ji lékař. Doporučí v automatu sladkou čokoládu. ON jí přináší hořké kapučíno.

„To je čokoláda?“, pípne Myš.

„Tys chtěla čokoládu? Nikdy ji nepijješ“, namítá ON.

„Ne, ale měla jsem si dát něco sladkého, asi na tlak“

A tak tam sedí v čekárně, čekají, až se Myši udělá lépe. ON pije hořké kapučíno A Myš si přeje, aby se na ně zřítil bohatě vyštukovaný strop a pohřbil je jednou ranou a jednou pro vždy. Pak si řekne, že je zbabělá .

„Tak jdeme, už je to dobrý“.

Hovno dobrý, polyká ON. Není to dobrý už od chvíle, kdy políbil Kavku a nevěděl, kdy přestat. Vkrádala se mu do každého snu, viděl ji v práci, i když už dávno pracovala jinde. Nešla vygumovat, nešla vydylýtovat stiskem tlačítka. „Ahoj, jmenuju se Dylan a jsem Kavkoholik.“

Až se mu začalo chtít nesnesitelně zvracet, ten večer, kdy měla Myš narozeniny. Většina hostů odešla, Myš odnášela talířky ze zahrady a tam, kde se před chvílí koketně usmívala Kavka u oleandru, stála velká rezavá liška a sála z květů jedovatou šťávu. Ocasem házela ze strany na stranu a mlaskala a srkala. Zachytil se židle. Z kuchyně vyšla Myš. Bála se tím směrem pohlédnout, děsil se, co spatří. Viděl svojí Myš. Stejnou... „Proboha, co je ti?“ Chladná ruka na horkém čele. Podpírala ho až k záchodové míse. Žaludek se mu obracel, septik milosrdně přijímal události předchozích měsíců a vteřin, vinu i sebe obhajování.

„Je to lepší?“, zeptala se Myš, když vyšel ze sprchy. „Asi ti něco nesedlo.“

Odhrnul závěs. Oleandr se topil ve tmě. „Kavka už je pryč?“

Pro dnešek ano. Hučelo mu v hlavě. Ale co zítra, pozítří a příští rok? Zatoužil Myši všechno říct. Ulevilo by se mu. Neskutečně.

Zazvonil telefon. Na display číslo genetika. Myš se nadechla a zvedla sluchátko.

„Ano, ano“, říkala dokola. Na tváři tiché slzy.

„Do prdele“, mumlal ON a přemáhal se, aby nemlátil pěstí do zdi.

Nechal Myš v malém nemocničním pokoji. Seděla na posteli. Objal ji, ona lehce stiskla jeho záda.

Nikdy nemluvili o tom, co prožila v těch pár dnech. Jaké to bylo, když jí bolest kroutila prsty u nohou, když jen tak tak chytla do pleny tělíčko jejich syna. Mrtvou nehybnou hroudičku, na kterou se neodvážila podívat.

***

Domek na břehu jezera. Kdysi jsem si to tak přála. S Ním. Ted' tu sedím sama. Já a hrnek kouřící kávy.

U břehu připravuje správce člun. Vypadá s jezerem srostlý. I s lesem za domem. Nic o něm nevím, o svém hostiteli. Říkám mu Nemo.

Bydlí v zahradní chatce a domek pronajímá celé léto. Jsem blázen, je podzim a já jedu s Nemem v motorovém člunu navštívit jeho sousedku.

Sousedka je Čarodějnice s mírnými očima. V patách velkého smradlavého psa. Nemo, neodcházej, sní mne zaživa. „Vítej doma“, objímá mne.

Říká mi děvenko. I hlas má mírný. Posadí mne do křesla v přízemí domu. Přitopí v krbu. A mluví. O hrůzách, které prožila od dětství, o manželovi, dítěti, které pohřbila, kolik toho ví o mé bolesti.

Mám si představit vodu a neštěstí zmačkat do kuličky. Utopila se.

Potom je kolem mne kruh. Bublina. Vchází ON. Objímám ho. Pevně. Políbíme se. Chce se mi říct neodcházej, ale mluvit nemůžu.

Vchází můj syn. Mé Hvězdné dítě. Objímá mne. Cítím, že mi odpustilo. Mám mokré tváře.

Nakonec vejde Kavka. Co tu děláš. Nechci ji tak blízko. Tvář má ošklivou, strachem splepenou do vějíře vrásek. Hladím ty čárky, rýhy, jsou hluboké. Děláš jí křížek na čelo. Odchází.

Bublina praskla. Zírám na Čarodějnici. „Už je to v pořádku, děvenko. Všechno je v pořádku. Udělala jsi obrovský krok na své cestě.“

Nemo čeká u člunu. Stmívá se. Kolik času uběhlo?

Voda je klidná, slunce padá do hladiny, na obloze oranžové cákance. Lehký podvečer. Lehko odpouštět. Lehko se ponořit a splynout s tmou.

„Před léty mi hodně pomohla“, řekl Nemo.

„Čarodějnice?“, ptám se prostořece.

„Taky jí tak říkám. Je jedno, co má člověk na sobě, jakou má tvář. Jde o to, co vyzařuje. Jestli mi rozumíte. A z ní jde takové čisté světlo.“

Přistrčil člun ke břehu. „Jsme tady. Přeju vám dobrou noc. Klidnou.“

Byla klidná. U Čarodějnice zůstaly zřejmě mé sny. Celé dopoledne jsem pracovala. Nemusela jsem odhánět myšlenky, protože žádné nepřicházely. Vnímala jsem jen Ted' a tady, přítomnost, která byla tak skutečná.

Ze zahradního domku vyšel Nemo. „Nechcete jet se mnou do městečka na oběd?“

Slyšel až u sebe jak mi kručí v břiše? Kolik dní jsem nejedla?

„Co jste to dělala?“, zeptal se v autě.

„To je můj koníček. Kreslím na hedvábí, halenky, kabelky, tašky... I na kravaty pro muže“, dodala jsem. Zbytečně. Nema jsem v kravatě nikdy neviděla. „Mám toho doma takovou velkou bednu“.

„Vy to neprodáváte?“, podíval se na mě.

„Ne. Nejsem moc praktická.“

Připadlo mi to složité, odbyt a papíry a všechno to, co by následovalo.

Do bedny je to lehčí.“ Blbá. Absolutně neschopná. Tak nějak jsem se cítila. Nikdo mi nefoukal rány. Tady to bylo jiné. Místní lidé byli přírodní, zemití a vodní zároveň.

Třeba i místo tupé vůně v zásuvce tu doma voněla káva z mlýnku. Co se dělo mělo smysl a řád.

„Náhody neexistují“, řekla Čarodějnice. „Stejně jako čas. Až ti to dojde, začneš žít“.

S Nemem jsme k ní zajížděli pravidelně. Nejraději hned ráno. Svítání je uprostřed jezera nejkrásnější.

Snažila jsem se zachytit na kusech látky všechno, co mi připadalo překrásné na krajině a lidech tady.

V noci se mi zdálo, že jsem v bazénu plném lidí. Vodou vždy připlul had a chtěl mě uštknout. Bránila jsem se, ale marně. Jakmile jsem navštívila bazén, scéna se opakovala. Had, zápas, prohra.

Vyprávěla jsem to u snídaně Čarodějnici.

Pobaveně se zeptala: „A jak to dopadlo?“

„Uškrtila jsem ho“.

„Tvůj sen byl dobrý. Jsi silná. Žádné pomluvy a faleš od lidí ti neublíží. Sklouznou po tobě.“

Ve městě mi Nemo ukázal domek. V horním patře bydlela starší paní, která stále seděla na chodníku v křesle a pletla huňaté svetry. U nohou jí ležel kocour. Přízemí bylo prázdné. Dříve to bývala cukrárna.

„Mohla bys tu mít malou prodejnu těch tvých výrobků. S Pletačkou už jsem mluvil, když tu nebudeš, postará se o prodej. O nájem se bát nemusíš. Narodil jsem se v tom domě a dolní půlka mi patří. Pletačka je moje sestra.“

ON se trochu divil, když jsem mu telefonovala, aby mi nechal zabalit a poslat mou bednu.

Ale protože jsem podrobnosti nerozváděla, neptal se dál. Bednu poslal. Přivezl ji Nemo z pošty. S ní kytici růží. Bez vzkazu, bez písmenka...

„Přijely s bednou“, řekl.

Truhlář si přišel naměřit poličky a pult do Mého obchodu. Pletařce jsem objednala pohodlné proutěné křeslo.

Byl to úžasný pocit, když jsem nad dveře věšela nápis „U Mourovaté kočky“.

Všechny výrobky měly stejný znak na rubu. Znamení mé práce, znovuzrození. Podzim je symbolem stárí, zrání. Pro mne je probuzením. Spatřila jsem světlo po tolika letech slepoty. Cítím, že sem patřím. „Vítej doma“, řekla Čarodějnice při prvním setkání. Tenkrát jsem nechápala.

Každý život je jen nepatrné otočení kosmických hodin. Jsi prach a v prach se obrátíš. Nic v obrovském všechno. Všechno v obrovském nic.

Přijel si pro mne. Vysoký, seriózní, On. A neklepala se mi kolena. Byla jsem si jistá sama sebou.

„Něco ti ukážu“, řekla jsem. Zamířil k autu. „Dneska tě svezu já.“ Nastartovala jsem Nemovo dodávku.

Mičel. Jeho oči se ptaly. Zastavila jsem u Mourovaté kočky. Zvonek na dveřích cinkl.

„Jsi první zákazník“. Rozhlížel se. Vybral malý suvenýr a zamířil k Pletařce za kasou. Nad hlavou jí visela keramická kočka. V tlamě držela Kavku. Zachytil se pultu. Poslední dny se mu bolestivě zavrtávaly jako šroub do srdečního svalu. Zuřící opuštěná Kavka, prázdné sny, Šedá Myš, Mourovatá Kočka.

Odmítl drobné zpět. „To je v pořádku. Vracím se k ženě. Dnes je úžasný den.“

Opustila jsem dům u jezera. Občas se vrátím k Mourovaté kočce, zajdeme s Nemem k Čarodějnici na čaj a pozorujeme vodní hladinu. Ztratila jsem toho hodně. Našla jsem víru.

Když se podívám k nočnímu nebi, cítím, že tam někde v nekonečném světle je mé Hvězdné dítě.

Dagmar Svobodová

Dagmar Svobodová, 1. 11. 1982.

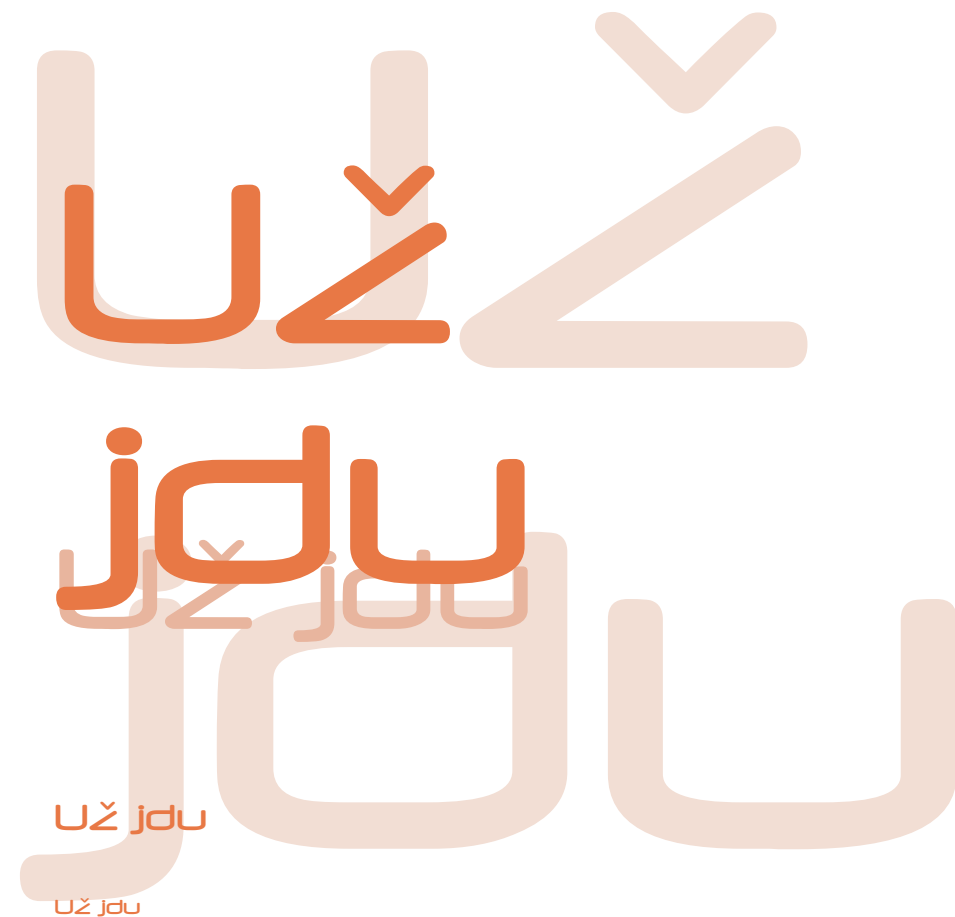
Studuji Bohemistiku na Pedagogické fakultě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, obor: český jazyk a literatura. Psaní je jedním, ale zdaleka ne jediným, koníčkem, kterému se věnuji.

Cestu k němu jsem našla již jako dítě školou povinné, kdy jsem začala psát různé pohádky a fantastické příběhy. Inspirací mi tehdy byly pohádky známých autorů (Božena Němcová, Karel Jaromír Erben...) a později jsem našla zálibu také v hrůzostrašných povídkách a románech.

Ta mi vydržela prakticky do dnešní doby. Na vysoké škole jsem našla zálibení ve folkloristice. Zabývala jsem se pověstmi, které se týkají Karlových Varů a okolí. Věnovala jsem jim diplomovou práci. Folkloru se věnuji také aktivně jako členka.

Souboru písní a tanců Dyleň, Karlovy Vary.

O svém psaní si myslím, že toho budu muset ještě mnoho přečíst, abych mohla napsat něco skutečně hodnotného.

UŽ JDU

Dagmar Svobodová

Poprvé jsme se potkali uprostřed léta. Vzduch se tetelil horkem a kdo mohl, vůbec nevycházel do rozpálených ulic města. Neměl jsem na nic náladu, snad ani na to pekelné horko, které vám přilepí oblečení na tělo jako druhou kůži a váš jazyk marně hledá ve vyprahlých ústech alespoň kapičku nějaké tekutiny. Rozbolela mě hlava a já se rozhodl, že si chvilku odpočinu ve stínu vzrostlých stromů na okraji parku.

Usedl jsem na lavičku a pozoroval dívku, která se zručně oháněla kosou na trávníku mezi stromy. Pomyslel jsem si, že snad ani nepracuje, připadalo mi, že mezi stromy tančí. Její pohyby a svist kosy v trávě mě z nějakého neznámé důvodu uklidňovaly a bolest hlavy odcházela pryč a měnila se v jakousi otupělost. Pomalu se mi začaly zavírat oči a já se začal propadat do polospánku. Když tu náhle mě probudila ostrá bolest v levé noze. Otevřel jsem oči a spatřil jsem nad sebou dívku, nebo spíš holku, s kosou. Její bledý obličej, orámovaný černými vlasy, a světle modré oči vyjadřovali zděšení.

„Moc se omlouvám, nechtěla jsem vás zranit. Ale nebojte se, je to jen škrábnutí,“ řekla a sklonila se k mé noze.

„Škrábnutí? Ženská, podívejte se, vždyť mám úplně zničené kalhoty. A co ta krev?“ Byl jsem v tu chvíli bez sebe vzteky. Kdyby nebylo to zpropadené horko a ta bolest, asi bych reagoval jinak, ale teď jsem jí chtěl také ublížit.

„Jaká krev? Vždyť máte nohu naprosto v pořádku. Podívejte,“ řekla naprosto klidně a zvedla se ze země.

„V pořádku, nic není v poř...“ když tu můj pohled zavadil o zraněnou nohu a zničené kalhoty. Ale po ráně nebyla ani památka. Bolest, cítil-li jsem před tím nějakou, byla pryč.

„Ještě jednou se vám omlouvám,“ řekla a usedla vedle mě na lavičku. Kosu si opatrně položila k nohám. „Jsem Elizabet,“ představila se a napřáhla ke mně ruku.

„Sebastian,“ přijal jsem nabízenou ruku.

„Tohle se mi vážně ještě nikdy nestalo. Asi jsem nedávala příliš pozor a vaše natažené nohy v trávě přehlédla. Je mi to líto, ale jak vidíte, noha je už v pořádku.“

„Jak můžu mít nohu za takovou chvilku v pořádku, když ještě před pár minutami se na mě šklebila hluboká rána,“ ani nevím, jestli jsem to vyslovil nahlas, nebo si to jenom pomyslel, ale ona zareagovala prakticky vzápětí. Jen nevím, zda jsem zrovna tohle chtěl slyšet.

„Víte, to všechno je díky této kose. Umí zranit, ale také umí tato zranění rychle zahojit. Člověk, jehož krev ochutná a jehož zranění zahojí, je k ní navždy připoután. Kosa ho již nikdy nezraní, ani jinak mu neublíží.“

Nevěřil jsem jí, všechna její slova mi připadala jako jeden veliký blábol choromyslné. Co mi to tady vůbec vykládá? Bůh ví, jak to s tím mým zraněním vůbec bylo. Možná jsem se jen špatně podíval. Všechna ta krev, hluboká rána v noze, to mohly být pouze klamy způsobené tím příšerným horkem.

Ne, tohle nemůže být pravda. Teď ještě řekne, že je kmotřička Smrt, i když na tu je dost mladá, a já budu volat pro cvokaře. Nevěřil jsem jí, prostě jsem jí nevěřil, anebo spíš nechtěl věřit. Ale najednou mě napadlo, že bych si tu její zázračnou kosu mohl vyzkoušet.

„Umí ta tvoje kosa také zabít?“ zeptal jsem se a snažil se, aby v mém hlase nepostřehla náznak výsměchu.

Mičky vstala z lavičky a uchopila kosu do ruky. Najednou jsem začal mít strach, co když ji obrátí proti mně? Zabít někoho kosou určitě není tak složité...

Pomalu se rozhlédla kolem, a pak se upřeně zadívala na mě. Srdce mi tlouklo až v krku. Nemohl jsem se ani pohnout. Chtěl jsem vyskočit a kosu jí vyrvat z rukou, ale celé tělo mě přestalo poslouchat. Seděl jsem na lavičce, jako masařka přilepená na mucholapce, a čekal jsem na smrt.

V tu chvíli zasvištěla kosa těsně nad moji hlavou a najednou se mi do klína začali pomalu snášet motýli. Motýli, kteří byli mrtví...

„Už věříš?“ zeptala se klidně, ale na lavičku zpět neusedla. „A teď mě dobře poslouvej. Zranila tě jedna z kos, které patří Smrti. Ty se proto stáváš Smrtisoudcem. Každý měsíc mi vybereš jednoho člověka, který má zemřít. Nebudeš mi vysvětlovat důvody, které tě právě k označení toho či onoho vedly. Stačí mi, když mi jen označíš kdo to je, a já už si pro něj přijdu. Dokud tedy budeš pod ochranou, nemůže se Ti nic stát. Nikdo na tebe nemůže, i Smrt se ti bude vyhýbat,“ domluvila a upřela své kruté bledé oči na mě.

„Ale já nechci být žádným soudcem, já ti nebudu každý měsíc označovat jiné lidi, aby umírali,“ hysterie zachvátila můj hlas.

„Pokud to neuděláš, zemřeš,“ řekla klidně, skoro jako když se spolu dva kamarádi baví nad pivem o fotbale.

„A jak ti je mám tedy označit? A jak poznám, že už si pro ně jdeš?“ Báł jsem se, vážně jsem se báł o svůj život. V tu chvíli mi najednou bylo úplně jedno, že bych měl začít posílat nějaké lidi na smrt, v tu chvíli jsem chtěl hlavně abych zůstal naživu.

„Poslední den v měsíci se ráno vedle Tvé postele objeví červený lísteček. Ten lísteček vložíš do kapsy toho člověka, kterého jsi vybral. Dál se už o nic nestarej,“ naklonila hlavu a opět na mě pohlédla. Měl jsem ještě tisíc otázek. Chtěl jsem vědět, proč si vybrala právě mě? Je to trest? A když ano, tak za co? Nežil jsem sice zrovna příkladným životem, ale nikdy jsem nikoho nezabil. Ano, občas jsem okrádal lidi. Ale kdo to nedělá? Říkal jsem tomu přilepšování, ale nikdy, nikdy jsem je neokradl o jejich život!!!

Než jsem se stačil nadechnout, abych něco řekl, byla pryč. Zmizela, rozplynula se v pekelně horkém vzduchu, který jsem nevnímá. Cítil jsem jen zimu a chlad.

Probudil jsem se druhý den u sebe v bytě. Jak jsem se tam dostal jsem si nemohl vybavit. Všechno mi to připadalo jako zlý sen. Sen? Ano, byl to všechno jen sen. Uvěřil jsem tomu rychle. Bůh ví, jestli jsem vůbec v nějakém parku byl.

A holka s kosou? Blbost, dnes už přeci všechnu práci dělají sekačky a kosa patří do muzea. Smrtisoudce, ještě větší blbost! Tím jsem také celou příhodu uzavřel.

Uběhl den, uběhl týden, a já pomalu zapomínal. Horko vystřídal déšť a vůbec se mi teď nějak lépe dýchalo. Také hlava mě už vůbec nebolela. Bylo mi fajn.

Ale jak se začal blížit konec měsíce, začal jsem mít takový divný pocit. Pocit, že mám něco udělat, a že se tomu stejně nevyhnu. Začal jsem se pomalu rozhlížet kolem sebe. Když jsem šel po ulici, když jsem jel metrem, stále mě napadala jedna stejná otázka: „Koho?“ Snažil jsem se ji zaplašit, ale nedala se.

Na to ráno si budu pamatovat snad do konce života. Probudily mě kapky deště, které s vytrvalostí afrického bubeníka, tloukly do okna. Otevřel jsem oči a nejradši bych je znovu zavřel, abych neviděl na polštáři položený červený lístek.

Ne, to nemůže být pravda! Celý měsíc jsem si říkal, že to všechno byl jen sen. Mechanicky, jako robot, jsem se umyl, oblékl a nasnídal. Když jsem odcházel do práce, ruka automaticky vzala červený lístek z polštáře a strčila ho do kapsy.

Hodiny, minuty, vteřiny neúprosně utíkaly. Rychlostí blesku bylo pryč dopoledne, poledne, odpoledne a nastal večer. Vracel jsem se z práce, v kapse stále ještě červený papírek. V autobuse vedle mě stál nějaký ožrala, potácel se na tyči a odporně páchl levnou vodkou.

„Pane, nemáte nějaký drobný,“ zafuněl mi do obličeje směs alkoholových výparů a mě se povážlivě zhoupl žaludek. „Ne,“ odpověděl jsem a otočil se. Ožrala ještě něco blekotal a začal obtěžovat vedle stojící paní. Neváhal jsem ani vteřinu. Vsunul jsem ruku do kapsy a červený lísteček strčil ožralovi do kapsy dlouhého kabátu. Vyběhl jsem ven z autobusu a na rohu hodil příšernou šavli.

A najednou tam seděla. Holka s kosou seděla na víku popelnice a spokojeně se usmívala.

„Jsi fakt dobřej. Už jsem myslela, že to nedokážeš. Tak zase za měsíc.“ Seskočila a nastoupila do autobusu.

A tak jsem se stal nahaněčem Smrti. Jakýpak Smrtisoudce? Já přece nikoho nesoudím, jen naháním lidi pro Smrt.

Konec každého měsíce měl vždy stejný scénář. Červený lísteček na polštáři a den na jeho předání nějakému nešťastníkovi. Byla to vlastně taková červená jízdenka na druhý břeh. Stalo se to pro mě skutečně rutinní záležitostí. Vybíral jsem si vesměs pochybné existence, které stejně nebude nikdo postrádat.

Až do onoho osudného dne, který byl posledním v měsíci. Bylo krásné jarní ráno. Na polštáři jsem opět objevil červený papírek. Dal jsem ho do kapsy a vyrazil do ulic. Byla Neděle.

Náměstí bylo plné lidí. Konal se zde nedělní trh. Proplétal jsem se mezi lidmi a přemýšlel, koho tentokrát pošlu na druhý břeh. Náhle jsem u jednoho stánku uviděl skupinku lidí. Zezadu se k ní přiblížil jakýsi člověk a ženě, která stála s malým děckem u rohu stánku, vytáhl z kabelky peněženku. Bylo mi jasné, že je to on, který si právě vysloužil červenou jízdenku na dlouhou plavbu.

Nechoval se nikterak nenápadně. Snad si byl až příliš jistý tím, že ho nikdo nevidí. Nenápadně jsem k němu přistoupil a chystal jsem se mu vsunout lístek do kapsy. Jenže v tu chvíli mě někdo praštil do ruky. Lístek mi vypadl z ruky. Kdyby spadl na dlažbu nic by se nestalo, ale chytil ho vítr, který ho shodil do kapuce malého dítěte.

„Ne, to ne“ vrhl jsem se k dítěti, abych lístek vylovil.

„Co si to dovolujete,“ zakřičela na mě jeho matka. Popadla dítě za ruku a táhla ho pryč.

Snažil jsem se davem prodrat za nimi, ale lidé se mi stále pletli do cesty. Najednou jsem uviděl, že míří ven z tržiště k silnici.

„Počkejte, stůjte,“ volal jsem. Ale matka, snad se bála o sebe i dítě, vstoupila rychle do silnice. Najednou se odněkud přiřítíl nákladák. V tu chvíli mi přišlo, jako by spadl z nebe. Vše trvalo jen pár vteřin, které mi v té chvíli připadaly jako celá věčnost. Dítě se matce vysmeklo a samo vkročilo obrovskému nákladáku do cesty.

Je opět poslední den v měsíci. Dnes ráno jsem na polštáři objevil červený lístek. Nikam jsem nešel. Nevydal jsem se brousit do ulic a hledat další nešťastníky pro Smrt. Sedím ve svém bytě. Do půlnoci zbývá posledních několik minut.

Seberu lístek ze stolu a prohlížím si ho. Do půlnoci zbývá minuta. A najednou se na lístku objeví dvě slova: UŽ JDU

Vědět, že
je to
naposledy
Vědět, že
je to
Vědět, že je to naposledy
Vědět, že je to naposledy

Ondřej Vaněk

Na svět jsem přišel už před lety, ale na houby chodím dodnes. V Karlových Varech se tedy již od 14.srpna 1991 cítím doma, i když v poslední době si tu připadám tak trochu jako v ruské okupaci. Nejen o ní je i má povídka. Studuji gymnázium a psaní je pro mě jakýmsi vysvobozením z rutiny všedního dne. Jako kdyby mi propiska naslouchala, jako kdybych se mohl vyzpovídat monitoru počítače pokaždé, když se snažím něco stvořit, anebo si jen něco uchovat pro sebe. Pár myšlenek, pocitů či postřehů, které nechci zapomenout. Pokouším se už pár let napsat také něco, co si přečte někdo další, ale až doposud jsem si nedodal odvahy. Snad se tedy můj nedávný "pokus" bude líbit i jiným očím než těm mým modrým...

Vědět, že je
to naposledy

Ondřej Vaněk

Vědět, že je to naposledy

Zazněly další výstřely. Klára upustila talíř. Z venku se začala ozývat siréna a pomalu se vkrádala k nám do bytu, bez pozvání. Pozavíral jsem okna, Klárka začala sbírat střepy a rozplakala se. „Vnimanie, vnimanie!“ I přes sklo a její pláč to bylo z ulice slyšet jasně a zřetelně... Lidé stáli za okny, jako já, a nevěřicně to vše pozorovali, jakoby chráněni sklem s pocitem, že pozorují jen něco v akváriu. Někteří ale křičeli, a jiní, jako naše sousedka, vyšli na balkon, zapálili si cigaretu a snažili předstírat. Jakože to všechno je jen nějaká vánice, která brzy přejde, která jen tak přelétne a nesečká. To však ještě nikdo z nás nemohl tušit, že tu setrvá dalších 20 let...

Brzy se vše v našem bytě začalo třást, nejen my dva, ale snad celý dům. Pod okny projížděly tanky, pochodovali vojáci a ženy z domu naproti pomalu vybíhaly do nejbližšího obchodu v postranní ulici, mysleli jsme, že bude znovu válka.

Kolem zmatek, pláč, lidé běhali od místa k místu a já tomu jen přihlížel. Když už jsem se konečně odhodlal také sejít dolů a zjistit, co se to vlastně děje, Klára přestala plakat, nechápavě na mě hleděla a já měl strach z její otázky, kterou měla vepsanou ve tváři, protože jsem neznal odpověď, a tak trochu jsem se jí bál. Zazněl další, ještě děsivější výstřel. „Tak se naobědváme, ne?“ řekla Klára. Z venku k nám dál doléhaly výkřiky lidí, zvuky tříštícího se skla a rachot tanků.

A já přitom přežvykoval salát, co Klára udělala. Stále jsem se nezmohl na jediné slovo. „Dneska je krásně. Co omáčka? Myslím, že se mi trochu zdrcla...“ V té chvíli jsem netušil, co mám dělat. „Je to vynikající“, řekl jsem a dál jsem předstíral, že nemám strach. Nemohl jsem to na sobě nechat znát, ale její pasivita mě stresovala čím dál víc. Přemýšlel jsem nad koncentračními tábory, nad mou směšnou ruštinou, nad rodiči, o které Klára přišla ve válce, nad tím, jak jí teď asi je, ale i přesto všechno jsem nedokázal cokoliv jiného říct...

Dojedli jsme. Klára zapnula gramofon a pokojem se náhle linula nostalgie. Naděje jakoby vyrazila dveře a přiběhla nám usnadnit boje myšlenek v hlavě. Přispěchala nám jasně říct, že není vše ztraceno. Klára to pustila hlasitěji a jak to tak krásně znělo, řekl jsem si, že se s tím musím podělit i se sousedy.

Na důkaz toho, že jsem ještě nekapituloval, jsem otevřel okno a přistoupil ke Kláře, která byla bílá, avšak jako nádherná antická socha. Bílá, bez výrazu, s odhodláním nepoddát se ani Césarovi. Chytil jsem ji za ruku a společně jsme shlíželi dolů do ulic, kde lidé poletovali s nákupními taškami. Dívali jsme se a přitom hrála píseň Masaryka. „Ach synku, synku“ opakovala Klára a pohlédla na mě. Já ve svém nynějším odhodlání pokračoval a trochu jsem se usmíval. Podívala se na mě, úsměv mi opětovala polibkem a v hloubi duše věděla, a byla spokojeně přesvědčena, že jsem to ani já nevzdal.

Píseň skončila, ale ta hrůza odehrávající se na pražských kostkách zmohutněla. Napočítali jsme o dva tanky více a ten houf, co byl naproti pod okny se rozrostl určitě o takových patnáct lidí. Někteří vzhledli i k nám do patra, když přes veškerý rámus zaslechli alespoň na moment něco, co má melodii.

Sousedka dokouřila, zamávala nám a zašla dovnitř. Ačkoli jsme si v tu chvíli nebyli jisti ani tím, jestli to všechno není jen noční můra, zavřeli jsme okno, posadili jsme se na pohovku a zapnuli rádio. Uvažovali jsme nad tím, co tedy uděláme, a přitom poslouchali veškeré rady, jako abychom zachovali klid, abychom se neunáhlovali a nechali sovětská vojska projít. „Už jim to jednou prošlo. Na tohle Jaro jsme čekali dost dlouho“, řekla Klárka, „a já tu nehodlám čekat do zimy, té ruské, kruté. Mám jen Tebe, práci učitelky a tuhle špeluňku, kde již druhý měsíc dlužíme činži. Zvládnou to opustit, oba přece víme, jak to skončí.“ Hlas soudružky se z rádia linul dál a já jen zíral do Klářiných očí, které byly jako hladiny moří, a (já) byl ještě zmatenější. „Nechci skončit jako rodiče, mám to tu tak ráda, stejně jako oni, narodila jsem se tu, ale my dva prostě nepadneme za vlast! Nechci být oběť...“ Kláře začaly opět pomalu stékat slzy po tváři. Já jsem se otočil pohledem k fotografii Klářiných rodičů, co máme vlevo na polici, a měl jsem ještě horší pocit než doposud. Pocit viny, že nejsem schopen jí nějak pomoci, nějak ji utěšit, uvařit jí čaj a říct, že vše bude zase v pořádku, mě šířal a ležel mi v hlavě jako obrovský brouk. „Měli šanci, možnost všechno nechat za sebou a začít znovu“, řekla Klára, když si všimla, kam jsem upřel svůj pohled, „svobodní, bez výčitek a strachu“, řekla mi, „ačkoli měli naději a sílu odejít, zůstali a nechali se zabít...“ Hořce jsem polkl. „Ale bojovali, Kláři, bojovali, a to nejen za sebe.“ „Vždyť já vím, jsem na ně tolik pyšná“, pohládila mě po obličejí, „ale copak ty chceš umřít, ty snad máš duši partyzána a odhodlání vrhnout se do ulic se zápalnou lahví?“ Proudly slz jí stékaly dolů po krku a její hlas ovládlo zoufalství. „Copak se tu chceš nechat zazdít jako v Berlíně, proboha?! Tak řekni už něco, prosím, řekni!“ Políbil jsem ji. Myšlenky mne dál hlodaly a srdce krvácelo, když jsem jí objímal a promýšlel, co ji nakonec odpovím. V tu chvíli jsem si uvědomil, že hlasatelka i nadále přesvědčuje o mírovém způsobu, kterým bychom měli vysvětlit sovětským vojákům, že v naší zemi nastaly nepokoje až v okamžiku, kdy nepovolně dorazili. „Nedejte se strhnout k ozbrojeným konfliktům, nenechte se vyprovokovat a zbytečně nevycházejte ven z domu,“ radila. Mezitím byla polovina náměstí již zaplněná a dav lidí pokřikoval na vojáky slova odporu. „Iditě damoj!“ bylo slyšet. Rychle jsem vstal, rozhlédl se přes sklo po tom všem chaosu, a nakonec jsem vyhrkl: „Utečeme, utečeme co nejdál to půjde! Nikdy bych si neodpustil, kdyby ses trápila a už vůbec ne, kdyby se Ti něco stalo.“ Klárka mě chytla za ruce a utírala si slzy. „Jinak to ani nejde, lásko, věřila jsem, že se rozhodneš správně...“

Po chvíli, co jsme v objetí tíše přemítali, co nás dva asi čeká, jsme vytáhli naše kufry a staré tašky a dívali se na ně. Stále mi nedocházelo, že to opravdu myslíme vážně. Klára vzala svou plátěnou tašku a šla do kuchyně. Dávala do ní chleba, šunku, co včera koupila, a já v pokoji zvažoval, co je nutné vzít na cestu do neznáma. „Musíme vzít jen to nejnútnejší“, řekl jsem, „vykašleme se na zbytečnosti“. Popadl jsem svůj obnošený batoh a začal jsem dovnitř pokládat věci, které jsem shledal užitečnými. Třeba náhradní ponožky, dvě trika pro nás

oba, pantofle... „Mám vzít zapalovač? Nůž se bude hodit.“ Klára za mnou přišla do pokoje a klidným hlasem řekla: „Vydechni.“ Napadlo mě, že nebýt jí, nenašel bych ani ten batoh. „Vezmi hlavně peníze, doklady, ten svícen z pravého zlata po babičce a vkladní knížku, co mám mezi vázami v sekretáři - jo a deštník! Letní bouřky jsou nevyzpytatelné,“ dořekla a přestože jsem si připadal jako naprostý idiot, jsem na ni mrkl a na chvíli měl ten blažený pocit, jako že nám to vychází a já příliš nezdržuji.

Sbaleno. Stáli jsme v předsíni. Já s batohem na zádech a Klára s její nákupní taškou naplněnou až po okraj. Rozhlédli jsme se ještě jednou po našem bytě. Zdál se být větší. „Tak jdeme.“ řekla Klára. Hlavou mi znovu probíhaly obavy, do čeho jsme se to pustili, když to přece nemůže vyjít. A i kdyby, co potom? Klárka zavřela dveře, já se vrátil zpět do reality a naposledy zamknul. „Je to zvláštní, vid?“ řekla a zírala na zámek. Podíval jsem se po chodbě a spatřil ten nepořádek. Po zemi byla rozsypaná hlína z rozbitého květináče, který ležel pod okénkem v rohu u zábradlí a u protější stěny se na podlaze povaloval obraz se zničeným rámem. „Není to zvláštní, divné je, že tudy ještě neprosvištěla kulka, tak pojd' honem,“ řekl jsem a hlas se mi přitom třásl. Sbíhali jsme schody dolů, jako kdybychom utíkali za tetičkou na vlak a přitom jsme se neodvažovali pomyslet, kudy vlastně půjdeme a kam. Co schod to návrh, myšlenka za myšlenkou, o útěku autobusem, ukradeným autem, klidně vzducholodí, ale jak? Určitě je všechno obsazené, už budou všude hlídat. Otevřel jsem vstupní dveře do domu a sešel poslední tři schůdky na ulici. Z toho, co jsem spatřil, mě mrazilo. Byli jsme již toho součástí a nebylo cesty zpět.

„Máš ji?“ pobídla mě Klára. Vytáhl jsem vlajku, abychom zapadli do davu, a začal s ní hrdě mávat. „Táhněte odkud jste přišli“, křičela Klára, když jsme potkávali některé naše sousedy, „pažalsta, iditě damoj!“ Byli vystrašení z toho, co by mohlo ještě přijít, ale jejich rozčilení je nenechalo chladnými. Když všichni kolemjdoucí něco nepokřikovali, mávali transparenty, anebo psali po zdech protisovětská hesla. Někteří krváceli, prodavačka z obuvi pokulhávala, ale my jsme se nezastavovali. Míjeli jsme i lidi, kteří jen sledovali odněkud z kouta tu noční můru. Viděli jsme ženu, co šla bezmyšlenkovitě po ulici, ze strachu si zakrývala jednou rukou ústa a druhou si přidržovala kapesník u očí, odkud se jí valily slzy. Klára dělala, že nic z toho nevidí a aniž by se dlouze rozmyšlela, vybrala pohotově ulici, do které jsme rychle a nenápadně vpluli. Byla skoro prázdná, jen nějaké dvě starší dámy si něco špitali u dveří a pár vyjevených obličejů šlo rozpoznat za okny. „U rozhlasu je hrozná mela, povalili tam autobusy a něco bouchlo...“ řekla paní se zástěrou. „Ježiši Kriste, vážně? To nemůže být pravda!“ odpověděla dáma ve dveřích a vypadalo to, že se ihned zhroutí. S Klárou jsme si vyměnili vyděšené pohledy, ale pokračovali jsme dál rovně. „Teď je hlavní dostat se alespoň z Prahy“, opakovala Klára, „musíme pryč z centra.“ Rozhlédla se a znovu zrychlila krok. „Zahneleme támhle, pospěš!“ Svižnou chůzí jsme došli na roh ulice. „A co kdybychom to přece jen zkusili jet

třeba vlakem nebo.....“ „Ne!“ vykřikla na mě. „Nemůžeme riskovat a ztrácet čas. Tobě snad došlo, že všude, kde lze vždy normálně projít či cvaknout lístek, už stojí vojáci. Autobusy těžko pojedou, když z nich lidi dělají barikády. Obsadili nás, pamatuješ?! Pojd' me tudy!“ Má pravdu, řekl jsem si. Nemáme plán, ale cíl, ze kterého nesmíme sejít. I kdybychom stáli mezi ostatními a snažili se něco udělat, může se nám něco stát stejně jako teď, když se chceme toho všeho vyvarovat. „Nechceš pomoci s tou taškou?“ zeptal jsem se, abych ji utvrdil v tom, že již nemám žádné pochybnosti, ale víru, že to dokážeme. Klára se na mne jen pousmála a chytla mě za ruku. Měl jsem orosené čelo a pot mi stékal po zádech. Zatočili jsme tedy doleva a vyjevila se před námi dlouhá ulice a parta studentů s obrovskými plakáty Dubčeka a trikolórami, běžící k tankům na náměstí. Zatím jsme je viděli jen zdálky. Šli jsme pořád přímo, po chodníku, beze slova a já jsem si v duchu vyčítal, že jsem tak zpanikařil. Báł jsem se ale víc a víc, když jsme procházeli kolem vykradeného obchůdku nebo kolem hořícího auta. Přestože byl srpen, připadalo mi to tak ponuré jako na konci podzimu. Klára měla ale stále sebejistou chůzi, což mě trochu uklidňovalo. Kráčela dál bez zaváhání a když jsme míjeli studenty, zeptala se: „Vzal si nakonec ten nůž?“ „Ano, třeba se nám bude...“ nestačil jsem dořict větu.. Klára jen pootočila hlavou jako na náznak souhlasného kývnutí a na okamžik se zastavila. Došli jsme totiž na konec i téhle ulice, před námi ležela přejetá kočka a několik možností, kudy se vydat. „Je jediná možnost, tudy!“ řekla, ohlížela se za sebou a ladně popoběhla. Raději jsem se na nic dalšího neptal, nechtěl jsem ji nijak vykolejit z cesty, pokud má nápad, jak se ihned dostat co možná nejdál, budu mlčet. Přecházeli jsme silnici. Na druhé straně procházel pán s novinami a dáma s perlami na krku. Vypadalo to, že ani jeden z nich neví, kam jde. „Říkala jsi něco?“ hlesl jsem. Klára neodpověděla a dál si něco šeptala sama pro sebe. „Teď už stále rovně a jsme tam!“ řekla. „Ale kde vlastně, Kláro? Proč jdeme k Vltavě?“ „To je ten můj nápad, naše jediná možnost.“ Vánek si hrál s jejími vlasy, koukala na mě a z místa, kde předtím jel cyklista, v mžiku vyjelo auto v plné rychlosti, dostalo smyk, takže v tu chvíli ani nemohlo jet po správné straně vozovky. Lekl jsem se. „Pojd' ke mně!“ popadl jsem Kláru a běžel s ní dál směrem k řece, daleko od toho auta. Uslyšeli jsme náraz, otočili jsme se a uviděli jsme tam ležet cyklistu na zemi, kolo o kus dál a auto, jak narazilo do domu. „Proboha, ještě se hýbe!“ Klára se mi vyškubla a chtěla mu běžet na pomoc. Lidé, co šli také po ulici, se kolem zraněného seběhli a křičeli: „Zavolejte lékaře. Doktora, hned!“ „Kláro!“ Jako kdyby na chvíli byla v jiném světě, roztrásla se a otočila se zpět ke mně. „Pojd' jsem“, pohládl jsem ji, „oni mu pomůžou, bude to dobré!“ Celá se třásla, ale pak řekla: „Bylo jich tam dost, vid'. Doktor už bude na cestě, že jo?“ Přesvědčovala sebe sama a já ji stiskl ruku pevněji. „Tak, už tam skoro jsme, klíče mám, takže teď...“ „Pamatuješ, jak mi tehdy dal Milan klíček od zámku od jeho lod'ky?“

Dal mi ho, abychom se někdy svezli po řece třeba až na jejich chatu, vzpomínáš? Kotví hned tady u nemocnice, má ji tam uvázanou a ze silnice ani není vidět.“ „Proč jsi mi to...“ „Na to není čas. Je to ten nejlepší způsob.“ „Dobře, tak pojďme rychle!“ Běželi jsme rovně, ulice nám přišla nekonečná a pár metrů jsme si ani jeden neuvědomili, že běžíme po střepích. „Podívej! Táhle.“ ukazovala Klára. Na zemi před obchodem mezi tisíci střepy z rozbité vitríny ležela žena, celá od krve a nad ní plakal malý chlapeček. „Panebože, jsi v pořádku, zlatíčko?“ zeptala se Klára chlapce. „Nic mu není!“ řekla. „Paní, jste v pořádku?“ Klára sáhla ženě na krk. „Má puls, musí do nemocnice, ztratila příliš mnoho krve.“ „Kláro...“ na okamžik mě napadlo, že už chci být raději na té lodi. „Odneseš ji do nemocnice, já se postarám o kluka!“ Klekl jsem si také k ženě, utrl si rukáv a zavázal jsem v rychlosti alespoň tu jednu velkou ránu, která ještě dost krvácela. „Půjdeš za mnou?“ křikl jsem na Kláru. „Ano, ano, tak už běž, rychle!“ Zvedl jsem co nejopatrněji bezvládnou ženu ze země a běžel s ní do blízké nemocnice. „Šš, no ták, už neplakej. Mamince bude zase dobře. Pan doktor jí pomůže, neboj. Pojď ke mně, malinkej.“ Klára utěšovala chlapečka, a ten po chvíli přestal plakat. Pevně se jí držel. Klára u něj klečela, objímala ho a ještě jednou se za mnou rozhlédla. „Jak se jmenuješ, co?“ vzala chlapce za ruku a odvedla ho pryč od střepů a krve. „Máš hlad? Pojď, půjdeme pomaličku za maminkou, ano?“ Mezitím jsem já odnesl ženu do nemocnice, krev kapala po chodbě, tekla mi po rukou a všude hrozný blázinec. „Pomóc, tady, kde jste kdo?“ křičel jsem. Doběhl jsem až do veliké ošetrovny, rozrazil jsem dveře a jedna sestra, když mě uviděla, přiběhla za mnou a řekla: „Položte ji támhle, postaráme se oni!“ Položil jsem ji na lůžko. „Vy to zvládnete!“ řekl jsem jí a šel stranou. Musel jsem si jít smýt všechnu tu krev. „Tak a už tam skoro budeme, maličkej, už budeme zase u maminky...“ Klára s chlapečkem chtěla přejít přes silnici, když v tom zdálky vystřelil jeden opilý ruský voják. Střílel všude, vylezl z hospody na rohu ulice, kde jsme předtím přeběhli a nevěděl, co dělá. Klára chtěla běžet, schovat se. Už brala chlapce na ramena, když ji kulka z vojákova samopalů zasáhla do hrudi. Z ruky jí vypadla taška, pustila chlapečka a zlehka upadla na zem. Vyšli i další vojáci z hospody a když viděli tu spoušť, chytli svého opilého kamarádíčka a vzali nohy na ramena...Prodíral jsem se mezi zraněnými zpět k východu. Asi po 5 minutách jsem byl konečně venku. Běžel jsem, jak nejrychleji jsem uměl. Bylo to však jen pár metrů, když jsem Kláru spatřil na chodníku. „Kláróóó!“ zařval jsem a do hlavy se mi dostala nesmírná bolest. „Klárko, Klárko, mluv se mnou!“ poklekl jsem a vzal ji do náruče. „Ty krvácíš, miláčku, jak...“ „Lásko, bude to dobré.“ šeptala. „Nemluv, už nemluv.“ Její hrud byla celá zkrvavená, obličej bílý s očima jako bez zorniček. „Vědět, že je to naposledy, stejně bych neutekla...“ „Kláro! Kláro, né, lásko, prosím, dýchej! Nenechávej mě tu! Prosím...“ křičel jsem na celou ulici, chlapeček znovu začal plakat a Klára naposledy vydechla.

Na ten den nikdy nezapomenu, brečel jsem ještě celé dva dny potom, co se mi

Zhroutil svět. Vlastně pláču občas i teď, po tolika letech. Poslechl jsem ale tehdy své srdce, tak jak by to chtěla Klára. Udělal jsem to přesně tak, jak mi to už tolikrát říkávala: „V těle nemáš jen mozek, máš i srdce, poslechni ho někdy...“ radila mi. Ještě dlouho jsem ji tam objímal na chodníku, než jsem ji dokázal opustit. Pak jsem vstal, odvedl chlapečka sestřám do nemocnice k jeho mamince a vydal se na cestu. Ta loďka tam u břehu skutečně kotvila. Malý klíček nebyl jen nějaký přívěsek, jak jsem se domníval. Dovesloval jsem až daleko za Prahu a abych Kláru nezklamal, dostal jsem se s jedním sedlákem přes hranice do Polska. Měli jsme neuvěřitelné štěstí a jeho traktor. Naše úspory stačily na to, abychom spolu dojeli až k pobřeží Baltského moře. V jedné vesnici jsme tam žili 8 let. Karel se jmenoval - mezitím založil rodinu a stal se rybářem. Nechtěl už jít dál. Ale tys byla celou dobu se mnou. Já se musel za každou cenu dostat na druhou stranu, na Západ, jak se říkávalo. Rozloučil jsem se, Karel mi daroval jednu ze svých lodí a já skutečně vyplul na moře. Po dvou týdnech jsem se dostal k dánským břehům, díky Tobě, má lásko...“

Petr Thürr

Rozen ve znamení Vah 1960 v Žatci, původem z Mostu, 20 let žiji v Sokolově.

Těkavec, celoživotně okouzlený knihami, mateřštinou a rozborem větným. Poté, co mi kádrový profil rodičů znemožnil studium, Istitivě jsem na vysokou školu doputoval oklikou (přes odborné učiliště a střední školu pro pracující), abych po prvním semestru prchl do života, kde bylo mi následně těkat řadou profesí jako hostinský, laborant, manažer, korektor, strážný, strojník, kuchař a podobně; kdo odhalí můj systém, vyhrává zájezd. Kdo provede větný rozbor, zešílí. V současnosti zmoudřel jsem, pracuji tedy jako vážný.

Psaní uspořádanému věnuji se těkavě, s frekvencí kolísavou (leč nadšeně) několik posledních let. V loňském roce jsem prvně publikoval - jednu povídku v Almanachu 1. ročníku Literární soutěže KKKV, další čtyři pak v povídkovém sborníku Posvícení 3 (nakladatelství Balt-East Praha).

Monolog
téměř

přednáškový

Monolog

téměř

přednáško

vý

Monolog téměř přednáškový

Monolog téměř
přednáškový

Petr Thürr

Monolog téměř přednáškový

Toto je ukázka z nedokončeného (protože nedokončitelného) cyklu Monology, jenž snaží se zkoumat duševní pochody nejrůznějších subjektů: lidí, zvířat, rostlin, věcí a jiných.

Monolog téměř přednáškový z besedy s umělcem

Podívejte se, přátelé, vyprávět a zaujmout, to nejsou žádný čáry. Hlavní je odvaha. Musíte mít odvahu vylézt před lidi a mluvit a mluvit. Když máte odvahu, máte napůl vyhráno. Pak už potřebujete jen dvě maličkosti: téma a jazyk. Musíte mít o čem mluvit a musíte mít čím mluvit, že ano. Pozor, já nemyslím jazyk jako orgán, myslím jazyk jako řeč, jako slovník, aby bylo jasno. A měl by být ten slovník zajímavý a bohatý, aby to lidi zaujalo. Pak už je jedno, jestli zůstanete u mluvení, anebo to třeba sepíšete. Téma volíme podle toho, co mají lidi rádi. Zpočátku doporučuji vyhnout se sexu, vraždění či podobným kratochvílím a vybrat téma oblíbené zaručeně u všech. Například svátky, máme prosinec, tak co třeba takhle:

A už je tu zase období adventu, ten kouzelný čas před nejkrásnějšími svátky roku. Bělostný sníh velebně pokrývá malebná česká městečka i ladovsky schoulené vesničky a za mrazů něžně chrupe pod nohama. Jiskřivý led odšťikuje od podkůvek bujných koníček do saní zapřažených, z nozder stoupá horká pára. A cinkot rolniček evokuje letošní bohatou nadílku svatého Mikuláše. Naklizená stavení svítí čistotou, hospodyňky mají napečená cukrlátka a juž zadělávají na tučnou štedrovku. Po dvorku se rozšafně kolébá buclatá štěpánská husa. Pantáta mazlí se pohledem s kapříkem v neckách, zatímco robátka zpytují svědomí, byla-li tento rok hodná a copak jim asi přinese Ježíšek. Snad novou káču a bič, těší se kluci, kdežto děvčátka nejspíš sní, ach, o hadrové panence... Toužebně pokukují očka dítek po nejhořejších dvířkách almárky, kde tuší rodiči ukryté tajemné balíčky. Čas jako by zpomalil svůj běh, aby tak všechny připravil na rozjímavou pohodu Vánoc. Svátečně naladění lidé korzují po rynku, popíjejí horký punč i svažené víno a usmívají se na sebe v očekávání příchodu Spasitele...

Jistě, určité části obecenstva by se tohle mohlo zdát přeslazené. Ale na to právě vy jako umělci musíte být připraveni. Musíte publikum sledovat a mít v rukávu náhradní verzi! A ve vhodné chvíli ji vysypat:

Hrome, už zase! Už aby bylo po Vánocích, říkám si, když hasím plápolající adventní věnec z plastiku. Byt plný kouře, je to tu jak venku - taková inverze nebyla patnáct let! Auta tam smrdí až k zadušení. K tomu ty holomrazy! Kdyby aspoň trochu šedýho sněhu napadlo, hned by se líp sípalo. Letos nějak nestíháme, to jsem zvědav, kdy konečně bude uklizeno. A napečeno. A naši holomci člověku s ničím nepomůžou, jen se u bedny válí nebo tu urvanou muziku poslouchají! Od Mikuláše nic nedostali, neměli po čertovi házet petardy.

Ale skromní jsou, jen co je pravda! K Vánocům by chtěli mobily a kola a diskmeny a - a - a - a když jsem se optal, jaká knížka by je potěšila, koukali jak na marťana. To zas bude Štědrej večer, ty protažený ksichty, až u stromečku rozbalí palčáky a penál, ach jo. Jo, pánové, ona to není sranda, utáhnout rodinu ze dvou platů, co dohromady dají jeden. Kdo tyhle průměry počítá? Aspoň že stromek se mně povedlo potmě uřezat; a tentokrát jsem tam ani pilu nezapomněl jako loni! Kapra nemůžou, že jsou v tom kosti (sic!); a já ani neumím to zabít, tak zůstaneme u rybích prstů, ta romantika. (Stejně, to jsem blázen, kde má ryba ruce?) Vánočku taky už nepeču, loni jsem si o hrášek pro štěstí vylomil zub. Na salát všecko máme, řízky jsou v mrazáku, tak už snad jen ty klobásy sehnat a... a sakra, něco tchánovi ještě, žena prý na to nemá čas. No jo, kdežto já se asi válím!!! A pro ni vlastně taky dohromady nic nemám! Jenže do kterého kšeftu se mám vypravit? Všecky super-, hyper- i mega-markety narvaný lidma, každé vytrěštěný oči, tasenou šrajtofli, vrchovatej koš před sebou... Posledně jsem dotlačil ke kase cizí vozejk, jen tak tak, že jsem ho nezaplátil! A ty koledy, co řvou v každém krámu a v každý reklamě, ty mě připraví o rozum! Ztracený Vánoce, zatracenej advent, aleluja.

Vážení, všimněte si, jak změna úhlu pohledu udělá ze selanky tragédii. Ovšem tragédii vítanou, protože je soukromá, je vaše a vám jako umělcům záleží především na pobavení lidí. A lidi mají neštěstí rádi, tedy vaše neštěstí! Pro názornost uvedu další příklad. Téma - prázdniny; ty mají lidi možná ještě radši než Vánoce. Nejprve si publikum patřičně naladíme, ano, správně, selankou, načež ho srazíme ze židlí:

Dovolená, ach, dovolená! Kdo by ji neměl rád? Do Českého ráje cesta příjemná je, zapějme si s klasikem. Vyvětráme plíce, opálíme pleť, budeme tančit mezi jahodami na pasekách sluncem prohřátých... A jestli zaprší? Ha há! Nastavíme zaprášené tváře a deštík spláchne z nich všechny starosti... A pak porostou houby a večer bude smaženice... a buřty! Při ohníčku budeme si vyprávět strašidelné historky a pak ve stanu budeme se krásně bát... A památek, co navštívíme! Trosky, Kost, Rumcajsův Řáholec - uvidíme místa, kudy kráčela historie. A do města se pak vrátí jiní lidé - osvěžení, poučení a šťastní. Plni zážitků a chuti do další práce...

Takhle začínal náš cestovní deník. A dál? Namátkou vybírám z dalších stránek. Je vedro k nepřežití. V koloně aut se potím jak zvíře, inhaluju zplodiny a snažím se neslyšet nekonečné - Kdy už tam budéem? Krok-sun-stop, dudlaj dudlaj dá, vrčím už sám a bez klasika. U studánky jsem vypil polomrtvou vosu a dva čolky. A v kempu narváno, že nevidět nebe. Děti štve, že tu není televize, mě štve, že tu jsou děti. Spát se nedá vůbec - když skončí diskotéka, spustí cvrčci. Biolit na tebe, hmyze neužitečný! Na pasece sluncem prohřáté mě uškla zmije a na pohotovosti - představte si - měli dovolenou. V lese víc houbařů než stromů... ale něco jsme přece našli - po výplachu nám gratuloval prezident mykologů k

objevu dosud neznámé prašivky! Na Troskách je ze mne troska. V půlce Baby chytám kyslíkový deficit, Panna naproti se mi řehtá. A na Kosti jsem spolknul kost - už nikdy rybí sendvič! Náš stan poslední noci strhla bouřka. Aspoň že do diskotéky uhodil blesk - nejsvětější moment týdne! A při ranním balení jsme v manželčině spacáku našli myši hnízdo - - -

- pardon, to mi připomíná, že bych měl zavolat na psychiatrii, jestli už přestala ječet. Omlouvám se, přátelé, musím běžet.
Na shledanou!

And Anděl z kavárny Anděl z kavárny Anděl z kavárny Anděl z kavárny

Terezie Vojtová

Narodila jsem se jednoho valentýnského rána roku 1992. Bydlím ve Žluticích, ale nejvíc času trávím v Karlových Varech, kde chodím na První české gymnázium. Psaní různých příběhů mě zajímalo, ale dostala jsem se vždy jen k psaní slohu ve škole. Tato povídka je mojí první opravdovou prací (po dohodě s panem profesorem není jen školní, kterou původně byla...) a je tedy i první zveřejněnou. O úspěšné literární dílo se nepokouším, raději si zahraji na saxofon.

Anděl z kavárny

Terezie Vojtová

Anděl z kavárny

Bylo to o Vánocích. Sice už je to nějaká chvíle, ale já to vidím před sebou jako by se to stalo včera. Tenkrát napadlo hodně sněhu. Děti se koulovaly a dováděly, dokud neměly zmrzlý nosy a scenérie zasněžený krajiny by působila na jednoho až kýčovitě.

Já jsem byl ten nejvšednější chlap, kterých po městě chodilo spousty. Každý den ten samej rituál. Ranní sprcha, pak káva a honem do práce. Výjimkou byly víkendy, těch se práce netýkala. Místo ní jsem se toulal po městě - to bylo obzvlášť pěkný v zimě. Miloval jsem atmosféru zapadlých a zasněžených uliček, takovou starobylost a tajemnou.

Když ale bylo léto, chodil jsem jinam. Ve středu města stál krásnej kamennej kostel. No, spíš taková větší kaple. Já nepatřím mezi věřící, jen obdivuju podobný stavby. Ona byla pro mě jakýmsi poutním místem, které bylo poctěno mojí návštěvou nespočetněkrát. Sedal jsem si na dubovou lavičku vedle kaple, která pro mě byla kouzelná. Totiž vždy, když jsem si sedl, přišlo mi, že se zastavil čas. Místní obyvatelé mne už takřka znali. Lavička stála ve stínu mohutného platanu, kterej tomu místu vévodil. V něm hnízili ptáci a ti mi zpestřovali chvilky, kdy jsem vdechoval půvab toho místa. Navštěvoval jsem to místo tak často, že lavička už pomalu mohla nést mé jméno. Vždy mi trvalo dlouhou dobu, než jsem našel odhodlání zvednout se a odejít, vrátit se zpátky do uspěchaného města.

Jednou na podzim mě po cestě domů překvapil silnej déšť. Ale překvapila mě taky kavárna, té jsem si nikdy dřív nevšimnul. Sedl jsem si k poslednímu volnému stolku a objednal si horkou čokoládu. Přinesli mi ji rychle, krásně voněla. Chvilku po čokoládě přišla krásná dívka. Dodneška si říkám, že to přišel anděl. Na kratších měděných vlasech se jí třpytily kapky deště. Na růžových rtech tkvěl ne příliš sebevědomej úsměv. Působila tak křehce a zranitelně. Když mě pozdravila, jako by jí lehce zčervenaly tváře.

Já nikdy nebyl svědkem žen a tak jistě pochopíte, že mě mile potěšilo, když se zeptala, jestli je druhý křeslo u mého stolku volný. Posadila se, koukla na mojí čokoládu a objednala si jí taky. Byla tak krásná, že jsem se jí bál oslovit.

Odvaha ale za chvíli přece jen přišla. Sice ne v tak velký dávce, jak bych si přál, ale byla tu. Opatrně a potichu jsem ji oslovil. „Slečno?“ „Bože nic lepšího jsem nemohl vymyslet“, říkal jsem si v tu chvíli. Cejtil jsem se tak trapně a neohrabaně, že si to nedokážete představit... Naštěstí mě nezavrhl v první vteřině. Podívala se na mě a já v ten moment obdržel nejsladší úsměv, kterej kdo kdy dostal. Vymýšlel jsem nejrůznější témata pro konverzaci, mluvil nejistě, ale snažil jsem se působit jako intelektuál.

Proč? Ona mi tak připadala celou svojí duší - chtěl jsem se jí rovnat. Mužská ješitnost je známá všude po světě...

Sice nemám tušení, jak se mi to povedlo, ale zapůsobil jsem na ní. Povídali jsme si celkem dlouho a já bych to dokázal i dýl, ale ona se omluvila, že musí odejít. Stačila mi říct ahoj a najednou byla pryč. A já si uvědomil, jak jsem hlupák, protože neznám ani její jméno ani její telefon.

Ukázalo se ale, že ona to tušila dopředu, protože na stolku ležel malej papírek s telefonním číslem a pod ním jméno. Klára. Pečlivě jsem papírek schoval do peněženky a každých následujících patnáct minut se ujišťoval, že tam ještě pořád je.

Byl jsem nesmírně rád, že jí to napadlo. Něco mi ale vrtalo hlavou. Vždyť jsme si celou dobu povídali a já ani na minutu neodešel. Tak jak to, že jsem si nevšimnul, jak píše na nějakej mrňavej papírek nebo cokoliv pokládá na stůl? Odešla a najednou tam ležel. Chvilí jsem si s tím lámal hlavu, ale pak mi došlo, že andělé tohle prostě dokážou.

Následující dny mě pronásledoval telefon, co stál vedle mé postele. Neustále mi totiž našeptával, ať už Klárce zavolám a nemohl pochopit, že já si netroufám. Jednou večer mě ale přemluvil a já s roztřesenou rukou zvedl sluchátko a vytočil číslo z papírku.

Po třech prozvoněních se z telefonu ozval překvapivě smutnej hlas a zeptal se, kdo volá. To byla obří překážka. Vymáčknot se. Díky nervozitě jsem koktal a huhlal, že po mě chtěla některý slova zopakovat. Když jí ale došlo, že jsem ten kluk z kavárny, její hlas se vyjasnil. To mě potěšilo.

Nemluvili jsme spolu dlouho, jen mi navrhla schůzku. Kde jinde než v tý samý kavárně. Pak se omluvila, že musí někam běžet. Zase mě nechala opuštěnýho. „Asi musí jít pomáhat ostatním, když je ten anděl, Klárka jedna“, myslel jsem si v duchu a blaženě se usmíval.

Dny se měnily v měsíce a já si byl s Klárkou bližší a bližší. Choval jsem se sebevědoměji a neohrabanost se ztrácela. Pomalu jsem si také uvědomoval, že není jen moje kamarádka, s kterou chodím na čokoládu. Okouzila mě a já se do ní prostě zamiloval.

Přišla zima a já v sobě pořád dusil tajemství o svých citech, který jsem ke Klárce choval. Tíha byla tak neúnosná, že jsem jí jednoho odpoledne zavolal, abychom se sešli. Řekl jsem jí naprosto všechno. Jak je krásná, jak má tvář anděla a samozřejmě jak moc jí miluju.

Chvilí jen tak nehybně seděla a sledovala mě, jako by čekala, co se stane dál. Jenže ono se nic nedělo. Tázavě jsem se na ni podíval.

Odpověděla mi tím sladkým úsměvem, co jsem ho viděl tenkrát v kavárně za deštivého večera. Chytla mě za ruku a políbila. Jasnější odpověď mi dát nemohla.

Blížily se Vánoce a my veškerej volnej čas trávili spolu. Není proto divu, že jsme si domluvili společnej Štědrej večer. V pozdní odpolední hodině jsem zaklepal na její dveře s usmaženým kaprem. Ona mi zas otevřela s bramborovým salátem. Byla to idylka na první pohled a na ten druhej koneckonců taky. Navečeřeli jsme se, dali si navzájem dárky a šli na půlnoční, což já nikdy nedělal, ale nechat se od Klárky zlomit bylo tak jednoduchý.

Pár dní po Štědrým dnu jsme se procházeli po městě, a když jsme se zastavovali u vánočního stromku, naprosto nečekaně ze mě vylezlo, jestli se ke mně nechce nastěhovat. Já vim, bylo to troufalý, ale tak moc jsem toužil být vedle ní co nejdýl v jednom dni. Nechala si čas na rozmyšlenou a odešla.

Večer na mě někdo zvonil, tak jsem vykouknul z okna. U dveří stála Klárka s kufrem. Seběhl jsem dolu a vlepil jí radostnou pusu na tvář.

Od té doby, co u mě bydlela, všechno běželo pomaleji. Ale aspoň jsem si mohl líp vychutnávat chvíle strávený s ní. Nejkrásnější bylo probouzet se vedle ní. Vždycky jsem procitnul dřív než ona, a tak jsem si jí prohlížel a přál si, aby se vedle mě probouzela už navždycky.

Poslední lednový dny byly ale jiný. Klárka se už neusmívala tím překrásným úsměvem, neusmívala se vůbec. Trápila se. A nechtěla mi říct proč. To její trápení pak přešlo i na mě a naše domácnost byla zahalená do šedavého oparu. Začínal jsem bejt zoufalej, protože jsem nevěděl, jak jí pomoci. Snažil jsem se opatrně vyzvědět, co se děje, ale ona na moje otázky odpovídala mlčením a ustaraným výrazem. Míň jsme spolu mluvili a moje zoufalství rostlo v kvantech.

Přestával jsem všechno chápat. Kolem Klárky jsem chodil po špičkách a bál se, abych jí nějak neublížil. Ze společného žití jsem byl spíš smutnej, protože koukat se na ni mě bolelo.

Jednou večer jsme si tak jako vždycky vlezli pod peřinu, dali pusu na dobrou noc a v objetí usnuli. Ráno jsem se zase probudil brzo a než jsem otevřel oči, napadlo mě, že koukat se na krásnou Klárku je vlastně můj novej rituál, a že život nemusim mít tak fádňí, jak jsem si myslel.

S úsměvem jsem pohlédl na stranu, kde ležela Klárka. Nebyla tam.

Tak jsem vstal a prošel celej byt. Ale Klárka nikde. Zkoušel jsem se probudit ze snu, ale jen jsem o něco líp procitnul. Sen to nebyl. Začal jsem přemýšlet, kde by asi tak mohla být, protože věci měla pořád ještě u mě. „Takhle ráno ale nikam nechodí, tak co se děje?“ ptal jsem se sám sebe. Z kuchyně zavanul chlad a já si

všiml otevřeného okna. Šel jsem k němu, abych ho zavřel. Dole na ulici se sbíhali lidi a vypadali vyděšeně. Vyklonil jsem se.

Tam, na čerstvym sněhu, ležela na zádech Klárka. Na sobě měla bílou krajkovou noční košilku ozdobenou stříbřitýma sněhovýma vločkama, vlasy rozhozený kolem sebe a zavřeny oči. Ležela na pruhu sytě červený krve, která připomínala červenej šál, jakej občas nosívala.

A zase mě opustila. Ale tentokrát jsem si byl jistej, že už se nevrátí tak, jako jindy. Že už ji nenajdu stát prokřehlou v mých dveřích. Jak jsem se na ni nevěřičně díval, připomněla mi znovu anděla. Zvláštní propadliny ve sněhu kolem jí dokonce dělaly obrysy křídel. Jenomže anděl by ty křídla roztáhnul, aby vzlétnul a zachránil se před dopadem. Ona to neudělala. Ted' jen nevinně ležela na nadýchanym sněhu. Takovej smutnej anděl, ta moje Klárka.

Zíza

"V prosinci mi bylo 18 let. Nejsem si teď jistá, jestli se na tyto narozeniny, lidí těší více než na patnácté. Mně byly ukradený. Stejně jsem je skoro celý proseděla v Ostrově na židli, která patří gymplu. Pokud si vzpomínám, tak jsem ten den ani nepochvívala svou fantazii, což znamená, že jsem na žádný kus papíru nenapsala ani řádku. Smutné. Ale zato jsem si určitě něco večer přečetla (určitě fantasy, jinak to na narozeniny nevidím) a zkoukla nějaký to anime čili procvičila japonštinu. Jo, tyhle chvílky já ráda. Víc už o sobě nepovím, jsem stydlivá... XoD A kdyby to někoho zajímalo, tak má přezdívka Zíza vznikla z mého jména jeho ustavičným opakováním při jedné velmi zajímavé hodině matematiky. Tak schválně, jak se jmenuju? Have a nice day! P. S.: Prosím, Tichá účast se nesmí brát vážně. Všechno jen tohle ne!" :-)

Tichá
Tichá
účasť
účasť
účasť
Tichá účast
Tichá účast

Tichá účast

Zíza

Tichá účast

Vidíte mě? Já, ten opuštěný, zchátralý... ale pamatující si vše. Od samého začátku. Tolik bytostí jsem chránil. Co jsem za to dostal nazpět? Snad jen ty vzpomínky; nic víc. Nyní, čekající na svou smrt, vzpomínám častěji než dříve.

Copaté dítě běželo bosé po dvoře a volalo: „Maminko, maminko, už?“

Usměvavá, ale přísně vyhlížející paní vykoukla z okna a pravila: „Jen se pojď sama přesvědčit!“

Děvčátko zaplulo do dveří, ve své rozjařenosti trefilo mamčin klín, a už už pospíchalo dál dovnitř. Jenomže maminka ji zastavila.

„Musíš se uklidnit, přeci je nechceš svými zbrklými pohyby vyděsit! Půjdeme za nimi spolu a ty budeš hezky potichoučku jako myška, ano?“

„Ano“, přislíbilo děvčátko a umíněně za sebou táhlo maminku, jen aby tu krásu mohlo vidět. Obě dvě tiše vklouzly do kuchyně, kde u krbu odpočívala ukojená dívka zvědavost.

„Kolik jich je?“ vydechlo dítě a jiskřivé oči neopouštěly proutěný košík vystlaný hadrem, na kterém odpočívala fenka s právě narozenými štěňátky.

„Pět,“ zašeptala žena a postrčila malou blíže ke šťastné psí rodince. Malí psi vydávaly kníkové zvuky a tlačily se k bradavkám své matky, honem za sladkou vůní mlíčka!

Klekla si ke košíku a sledovala ty trhavé pohyby a poslouchala všechny zvuky, které štěňata vyloudila. „Myslíš, že si je můžu pohladit?“ zajímala se copatá.

„Dnes raději ještě ne“, rozhodla nejstarší v místnosti a posadila se na blízkou židli, odkud mohla pozorovat, jak zbožně její dítě hledí.

„Ale zítra jo? Vid? A začnu tady s tím, protože je nejkrásnější ze všech.“ Kdyby neklečela, dupla by při těchto slovech. Bylo jasné, že se nemůže stát jinak... Umíněné dítě.

Jakmile byla štěňátka dostatečně velká, padlo rozhodnutí, že je načase vzdát se jich - prodat či darovat. Děvčátko bylo tak nešťastné, když se to dozvědělo. Plakalo. Prosilo, jen ať si je smějí ponechat. Jenomže dospělí jsou neoblomní. Rodiče naštěstí tak zásadoví nejsou - dovolili své dceři jedno štěně si ponechat. Neváhala ani chvilku a vybrala si to nejkrásnější na světě...

Viděl jsem je růst oba dva, děvče i pejska. Dodnes si nemohu rozpomenout, co spolu nedělali. Všude jste je mohli vidět jediné pospolu. Nerozlučná dvojka. Pokud jste spatřili copatou dívku, mohli jste si být jistí, že někde poblíž je i hnědobílý pes. A když se dívka vdala, štěkající tvor odešel s ní, přec už byl tak starý, že změna pro něj nemohla být požehnáním. Od té doby jsem párkrát viděl jen tu dívku. Hnědobílou srstí nikoliv.

Ale jedno vím, nepoznal jsem většího přátelství!

Opilec přišel domů. Nevěděl, co činí, neboť mu alkohol dočista zatemnil smysly. Tak jako už tolikrát... Jenomže dnešek se přece jen lišil. Ačkoliv si již nevybavoval proč, pocit zlosti se jej držel stále. Jeho zvířecost se jí potřebovala zbavit, rychle! Na kom jí jen vybit?

Jeho kroky, připomínající splašenou sambu a valčík dohromady, mu nezabránily dojít do obývacího pokoje. Zamračeně se rozhlédl po pokoji. Měl chuť ničit. Tak moc! A zde, mezi těmito čtyřmi stěnami, bylo tolik věcí, které se daly snadno zdevastovat. Kdo by byl tak pošetilý bránit mu ve slasti?

Započal trháním stránek v knihách a s hlasitým smíchem je rozhazovat do vzduchu, poté popadl pero a zabodl je do křesla, poničil celý potah a bylo mu to stále málo. Rozlil inkoust, postříkal s ním zdi. Vzal obraz a probodl plátno nožem na otevírání dopisů. Žádná z těchto ztrát mu nepomohla vystřízlivět. Jako smyslů zbavený ničil celou místnost.

Náhle se však otevřely dveře a v nich stála služebná s vyděšeným výrazem.

„Pane, co se tu stalo? To všechno jste poničil vy?“ zeptala se třesoucím hlasem.

„Co ti je do toho, ženská bláznivá?“ obořil se na ni.

„Ale pane, těch peněz, co to všechno stálo...“

Neměla nic říkat, lépe by udělala, kdyby svého pána nechala vydovádet se, jelikož díky jejím slovům si vzpomněl, proč cítil ten strašlivý vztek. Okradli ho v hospodě, sprostě ožebračili při kartách! Domluvili se na něj! V mysli mu vyvstaly jejich pobavené a spokojené obličejy, když od nich odcházel jako spráskaný pes. Co odcházel?! Vyhodili ho! Jako nejposlednějšího žebráka. Že prý dělá výtržnosti! Vždyť těm obličejům chtěl dát co proto, když ho takto okradli o peníze. O peníze na chlast...

Popadla ho nová, čistá zuřivost. Snad ani sám nevěděl, co činí. Popadl nůž na dopisy, který nechal zabodnutý v jednom z křesel a bodl. Jednou. Dvakrát. Třikrát. Čtyřikrát...

Její malý hošík to všechno viděl. Hrůzou vytřeštěné oči nevěřily tomu, co viděly. Jeho maminka, jeho jediný spojenec na Zemi, jeho anděl... padl v tratlišti krve.

Bylo mi tolik smutno, když opilého pána osvobodili, protože mu uvěřili, že jednal čistě z obraných pohnutek. Vždyť ta ženština prý ničila jeho pokoj. Jeden velký důkaz jsem jim poskytl... ale já jsem nechtěl, nechtěl! Odpuť mi, chlapče.

Sirotku po zavraždění služce poslali na převýchovu do dětského domova. Co by ho mohla učít žena, která poškodila svého pána? Léta ubíhala. Rychle nebo pomalu? Já to posoudit nemohu...

Toho večera byla jasná obloha, ale nikdo nesesedl pod ní, aby se mohl dívat do skonání světa na tu hvězdnou krásu; jen já. Země byla tvrdá jako mramor. Proto poté nenašli stopy útočnicka...

Syn padlého anděla se znovu vrátil, aby se pomstil. Jen pro to žil, sám to tak povídal, když tiskl nůž.

Ale jedno vím, když jsem viděl jeho tvář, nikdy jsem nepoznal větší nenávisti.

Mladá žena křičela, ale její muž nesměl jít za ní a držet ji za ruku. Chtěl by ji podpořit, ale zakázali mu to jiní. Ti tam teď byli s láskou jeho života. Nervózně přecházel sem a tam a zase tam a sem. Proč to tak dlouho trvá? Je všechno v pořádku? Jeho obličej neopustil ustaraný a zachmuřený výraz.

Potřeboval bych si potáhnout z dýmky, napadlo ho, abych se trochu uklidnil. Ale zděsil se při pomýšlení, že by tu nestál, za dveřmi ložnice, kde se děl zázrak. Proč to všechno tak dlouho trvá, bože, tak proč? Věděl, že se potřebuje uklidnit. Ale co mu v tom pomůže, teď a tady? Nenapadlo ho nic lepšího, než opřít své rozpálené čelo o studenou zeď, alespoň ho trochu zchladí. Vydřel tak necelých pět minut, pak ho hlava začala bolet. Nedbal toho a opět začal pochodovat přede dveřmi. Tolik toužil, aby to úmorné čekání bylo za ním... chtěl být tam, u ní, se všemi. Konečně, toužil se seznámit s novou duší, kterou jeho žena přivádí v tuto bouřlivou noc na svět. Zoufal si, vjížděl rukama do vlasů, trhal je, ale nic nedbal bolesti. Myslí jen na to, co zakouší jeho manželka. A pak, náhle, jako by Boží světlo ozářilo na chvilku jeho zmučenou hlavu, to uslyšel. Dětský pláč. Dveře se rozrazily a v nich stál usmívající se doktor.

„Je to kluk, zdravěj jako řípa! Moc vám gratuluju,“ rychle mu začal třást pravicí, ale muž to nevnímal. Rychle proplul kolem doktora do pokoje, aby se na svoje štěstí mohl podívat. Jeho žena ležela poklidně přikrytá a únavou se jí zavíraly oči. Přesto jí na rtech spočíval spokojený a šťastný úsměv. Vzal ji za ruku a pohladil po vlasech.

„Moc ti děkuju, to je to nejkrásnější, co se nám kdy mohlo přihodit,“ zašeptal a políbil ji na rozzářené rty.

Byl to jejich prvorozený, a tak se dalo čekat, že budou oba dva tolik šťastni, přesto je tento silný pocit neopustil za celý jejich život, naopak by se dalo říci, že od toho dne tento pocit sílí.

Bylo tak nádherné sledovat jejich rodinu se rozrůstat a vědět, že i já jsem to něco, co mají všichni velmi rádi. To bylo snad to nejkrásnější období, co jsem zažil. Samozřejmě, spatřil jsem ještě tolik jiných, možná i silnější citů, jenomže tenhle se lišil, tenhle byl stálý a všudypřítomný. Pořád je vidím sedět u jednoho stolu, byly tenkrát Vánoce, jak jsou spokojení. Neexistovala pro ně představa, že by neměli být všichni dohromady. Ach, kéž bych já mohl vyrůstat v takovém prostředí...

Ale jedno vím, nikdy jsem nepoznal lidi, kteří by se více milovali.

Skoro jakoby celý svět smutnil s ním. Věděl, že se konec neodvratitelně blíží. I ona to cítila, jenomže nebyla tak zoufalá jako on. Ano, stala se sobeckou v tomto ohledu; to jí se přeci uleví. A jeho tu zanechá osamocené, zkroušeného.

Přála si ještě jednou podívat se na slunko, proto ho oba dva trpělivě vyhlíželi zpoza jediného okna jejich skromné kuchyně. Krb, který zde stál, vydával jako jediný melancholický zvuk, protože o jejich dýchání by se toto říci nedalo - ona dýchala přerývaně, s obtížemi, a on napjatě, jakoby čekal, kdy zastavené dýchání toho druhého ohlásí vítězství rakoviny. Jenomže ona byla babka tvrdohlavá a nevzdávala se tak snadno. Usmyslela si, že chce ještě vidět sluníčko, a tak si na něj pěkně počká, ať to stojí, co to stojí. Bolest větší už stejně nemohla být. Zvedl se vítr, opřel se do smutného domu, snad ho

chlácholil, snad od něj převzal vzkaz: „Rozežeh mraky, dovol staré paní ještě jednou pohlédnout na ten žlutavý kotouč tam nahoře“. Nikdo se nedozví, odkud se vítr vzal, a zda-li mu dům cosi zašeptal, každopádně splnil poslední sen vrtošivé stařeně.

„Je tady, Bedřichu, vidíš ho?“ Ten jen přikývl.

„Vezmi mě ven, prosím, moje kůže ho chce vstřebat, moje tvář chce být ještě naposledy polaskána.“

„Však se neboj, tebe bude slunce laskat po mnoho dní, uvidíš, dej na má slova“, usmál se na ni a pomohl ji pomalými pohyby přesunout se do kolečkového křesla, díky kterému ji bude moci dopravit na dvůr, kde jeho milovaná načerpá sílu od sluníčka, a určitě bude s ním po sto dalších dní. Nevěřil, jen doufal. Přikryl ji teplou dekou a zatlačil. Zprvu to šlo ztěží, vždyť ani on nebyl žádný mladíček, ale jakmile se kolečka trochu rozpohybovala, jelo se o poznání lehčeji.

„Měl jsi nejdříve dojít otevřít všechny dveře, teď mne budeš muset roztlačovat ještě dvakrát. Chudinky tvoje svaly,“ poznamenala.

„Není nic, co bych pro tebe neobětoval.“ Babička smutně přikývla.

Venku byl úplně jiný vzduch, ne tolik těžký věděním. Jejich tváře hned dostaly nádech růžové a u ní to vypadalo tak cize, tak nepřírozeně, až starý muž málem uvěřil, že se mu zdál zlý sen o podlé nemoci.

Zemřela krásná, s růžovými tvářemi. Pamatuji si, jak její požádala, aby jí pomohl posadit se do trávy. Nechtělo se mu, ale připomněla mu jeho frázi „Není nic, co bych pro tebe neobětoval.“ Proto nejprve sňal deku z jejich kolenou a pečlivě ji rozložil na studenou zem. Byli má poslední rodina, a tak jsem věřil tomu, že mám dostatečně zkušeností na to, abych pochopil chování člověka. Stará dáma mě však stačila překvapit. Sundala si boty i ponožky, ač jí v tom její muž horlivě bránil. Jen se na něj usmála a nohy dala na mokrou trávu. Nepochopil jsem to tenkrát a do své smrti stejně nepochopím. Prostě jen tak dala svou křehkou starou pokožku vystavit vlhku a zeleni. A pak prostě usnula. Záviděl jsem tomu starci, že její chování pochopil, tu ztrátu ovšem ne. Jak lze nazvat mé smýšlení? Mé pocity? Netuším..... ale jedno vím, nikdy jsem nepoznal člověka, který by cítil větší stesk. Slyším i vidím svou zkázu přijíždět. Urovnávám myšlenky a jsem rád, že jsem pochopil jedno: lidé jsou různí, neopakovatelní, tak jako ubíhající dny, přesně tak jsou na tom i jejich city, nejsou žádné, které by lidé cítili stejně. Jen je nazývají těmi samými jmény. Ale jedno mají dvounožci společného - nějaký cit, pohnutka, pocit, emoce zvítězí nad těmi ostatními a to pro nás bude rozhodující, charakteristické. Já, starý dům, to moc dobře vím. Je jen jedno to „nejsilnější“ a nezáleží na tom, kdy to ve vašem životě přijde, však věřte mi, že touto silou budete souzeni. Ale čím budu souzen já? Povězte mi! Co jsem cítil ze všeho nejvíce? Za všechna ta léta, století, co tu stojím a shlížím na osudy mých oveček...

Odpovězte mi!

Tichá Účast

Zabij ačka ka

Zabijačka
Zabijačka
Zabijačka

Martina Havelková

Začátek mého života se datuje od roku 1991. Místem narození a bydliště jsou Karlovy Vary. Třetím rokem docházím na gymnázium v Ostrově. Od raného věku se věnuju psaní a malování, avšak osobně si myslím, že psaní mi jde o něco lépe a poslední dobou mě i více baví. Předlohami pro mou tvorbu mi jsou moje depresivní nálady, smutek, nadpřirozeno, tajemno atd. A inspiraci hledám např. u české autorky Jenny Nowak a nebo američana Stephena Kinga. A proč vlastně mě tolik baví psát? Zbytečná otázka. To je jako se někoho zeptat - Proč tě vlastně tolik baví dýchat?

Zabijačka

Martina Havelková

Jmenuji se Honzík a je mi deset let. Moje rodina je velice rozrostlá a jen málokdy se všichni sejdem. Příležitostí máme celkem dost, avšak chybí nám čas a trápí nás velká vzdálenost. Nejlepší příležitostí jsou samozřejmě Vánoce a jim podobné svátky, ale existuje něco, co i já jako malý dítě mám nejradši. Pravá česká zabijačka, kterou má moje rodina okořeněnou něčím velice originálním, což nám může každý závidět. Scházíme se každý rok už od nepaměti. A já se na tento rok obzvlášť těším, protože budu konečně moci pomáhat. Maminka tvrdí, že jsem už veliký a připravený přijmout takovou poctu. Navíc můj starší bratr Karel, který mamince s tímto pomáhal, odjel minulý rok na vysokou školu do Prahy. A sestra Lucie tuto činnost konat nechce, prý si nebude ničit své pracně vypěstěné nehty, jak se pokaždé vymluví. Já jsem jí za to velice vděčný, alespoň ta práce zbyde na mě.

Večer jsem nemohl usnout a ráno jsem nemohl dospat. Dnes HO přivezou! Krásného, ale hubeného čuníka, kterého až my pracně vykrmíme do požadované velikosti. Laicky řečeno - čím bude tlustší, tím bude lepší.

Utíkal jsem, stále ještě v pyžamu a bosý, a už na schodech jsem volal: „Maminko, maminko! Dnes je ten slavný den! Maminko, nespi, přivezou Pepu!“ S tímto řevem jsem hupsnul k rodičům do postele a oba je tím dokonale probudil. Tedy dokonale...

„Honzíku, dej mi ještě chvilinku. Pepu přivezou až odpoledne...“, zamumlala maminka a přetáhla si polštář přes hlavu.

„Ne mami, nespi!“ budil jsem ji statečně se správnou dětskou neurvalostí a dojmem, že musí být všechno po mym a to HNED. Ještě chvíli jsem ji tahal za pokrývku, až rezignovaně spustila nohy přes okraj postele.

„Maminko já se tak hrozně moc těším!“

„To vidím, zlatičko, to vidím. Ani vyspat mě nenecháš.“

Nic jsem nebral na její lamentování a stále jsem poskakoval po pokoji jako nezvladatelné hříbě, které bylo poprvé vyhnáno na pastvu. S tatínkem to ani nehlo. Ten spal klidně dál a mně to bylo upřímně jedno. Potřeboval jsem jako obětního beránka jen jednoho z nich. Platí, že kdo z nich vydrží déle v posteli a nevzdá se mému otravování, ten vyhrál.

Pašíka přivezli přesně na čas. Letěl jsem jako smyslů zbavený na dvůr, kde stála maminka a smála se se strejdou Milanem, který čuníka přivezl. Tatínek mezitím vyvedl vepře do chlívků, jenž čekal jen a jen na něj. Byl roztomilý, líbil se mi. Jen z cesty byl trochu vyděšený, avšak to se spraví. Jediné co se mi moc nelíbilo, bylo to, jak byl hubený. Ale až se vykrmí, to z něj bude větší krasavec! Tatínek mi slíbil, že se o něj budu moct starat. Každý den ho budu pečlivě krmit!

Tatínek mě s úsměvem poplácal po ramenou a řekl, že má ze mě velikou radost, jaký jsem prý zodpovědný kluk. Dmul jsem se hrdostí.

Nastávající den jsem velmi brzo ráno utíkal do chlívků, abych svědomitě nakrmil našeho svěřence. Netvářil se, že mě rád vidí, spíše naopak, měl tak zoufalý a žalostný výraz ve tváři, až mi ho na pár vteřin bylo líto: „Nebud' smutný, čuníku, já ti nesu papání.“ Otevíral tlamu jako by mi chtěl něco říct, ale dokázal vydat jen tlumené chrčení. Poplácal jsem ho po šíji a hodil jsem mu do korytka tučné flákoty masa, aby co nejrychleji ztloustl. Neměl moc na výběr. Strejda Milan ho už týden držel o hladu, aby rychleji přibral, až se mu zase dostane jídla. Vrhel se na flák masa a začal hodovat. Přestal si mě všímat. Avšak já ještě dlouhou chvíli stál a sledoval, jak mu chutná. Měl jsem z něj skoro až rodičovskou radost.

Krmil jsem ho po několik dalších dní a on se postupně začal spravovat. Samozřejmě, že jsem se svou pozorností nezapomínal ani na naši milovanou Charlottu. Já vám o ní ještě nevyprávěl? Tak to je chyba! Charlota bydlí v ložnici hned vedle mého pokoje. Musím konstatovat, že má nejhezčí pokoj z celého domu. Naši ji mají raději než mě, ale já se na ně nezlobím. Já mám taky radši ji, než je. Chodívám si s ní hrát, je hrozně učenlivá a inteligentní. Také se zúčastní naší zabijačky, jak je tomu každý rok. Nikdo z naší rodiny na ni nedá dopustit. Je to naše princezna Charlotka. Zat'ukal jsem vychovaně na dveře její komnaty a otevřel je. Hnala se mi nadšeně v ústrety, i když už je tak tlustá, že jí to šlo velmi ztěžka.

„Ahoj Charloto! Tak rád tě vidím!“ Objal jsem ji a ona se na mě blaženě usmívala. Taky mě ráda viděla. Byla mou spřízněnou duší, nejlepší kamarádkou.

Den D se neodvratně blížil a já přidával vepříkovi více a více krmení. Už nám pěkně začal růst do šířky. Tatínek ho, i přesto že mi důvěřoval, chodil kontrolovat, jestli ho náhodou nezanedbávám. Pokaždé se opřel o vrátka chlívků a častoval pašíka úsměvy. Čuník i já jsme mu dělali samou radost. Maminka zase rozeslala kopec pozvánek. U nás znamenala zabijačka stejně slavnostní a formální slavnost, jakou byla svatba nebo pohřeb. Pohřeb - chi chi - ten to ale vystihl.

A konečně je to tu! Sobota. Den věnovaný hodování, pivu a žvanci, jak vždycky říkával náš dědeček.

„Honzíku, utíkej přivítat babičku s dědou. Já musím vyndat bábovku z trouby“, volá na mě maminka z kuchyně.

Zrovna jsem u Charlotky a hraju si s ní na piráty. Ona je výborný pirát. Svou roli si vždy užije. Stává se správným námořním vlkem.

„Hned maminko! Promiň, Charloto, dnes je ten velký den a už přicházejí první hosti. Neboj. Ani na tebe se nezapomene.“ Hledí na mě mírně vyčítavě, dám jí pusku na čelo a pohladím ji po hlavě. Pak už se rozeběhnu po schodech dolů za babi a dědou a dalšími příbuznými, které jsem měsíce, ne-li léta neviděl.

„Jeničku, ty jsi ale vyrostl! Ty už jsi mi velký kluk. Dědo, podívej se, jak už máme velkého vnoučka“, rozplývá se nade mnou babička a udělá světoznámý proces s tvářemi, který snad všechny děti nenávidí. Určitě to znáte. Chytí mi tváře do prstů jako do kleští a začne mi je roztahovat do grimas. Chvilí vypadám jako buldok, jindy mi divže kůži z tváří nevyrvé, a přitom se s úsměvem díví, jak jsem zkrásněl a jak sem celý po tátovi a tak dále a tak dále.

Podá mi balíček s cukrovinkami. Rychle si ho schovám pod tričko, než mi ho maminka zabaví s tím, že pak nesním ani jitrnici. Já a nesníst jitrnice? Já je přece miluju, stejně jako zabijačkovou polívku a ostatní dobroty. Mňam. Lepší než všechny sladkosti světa.

Příbuzní se začnou do našeho domu stahovat jako supi k mršině. Od každého dostanu nějaký pamlssek, až se maminka rozzlobí a půlku mi jich sebere.

„Honzí, skoč prosímtě pro Lucku. Přijel i Bořek a hrozně moc se na ni těš“, přikáže mi maminka a já se s nevolí vydám zpátky do domu směr Lucčin pokoj. Bez zaklepání vtrhnu do jejího pokoje a načapám ji, jak leží na posteli zahalena v kouři od cigarety, kterou ledabyly drží v prstech.

„Do pr... Honzo, to nemůžeš zaklepat?!“ Típne cigaretu a otevře okno. „A co vůbec chceš? Ne že to, co si viděl, hned vykecáš mámě! Je to naše tajemství.“ Horlivě přikyvují.

„Lucu, máš si pospíšit, je tady Bořek a hrozně moc se na tebe těší.“ Jakmile uslyší Bořkovo jméno, zpozorní: „Bořek? Fakt? Nevěděla jsem, že má přijet! To sebou musím hejbnout. Půjdeme se projít, jako minule...“, řekne to zvláštním tónem, kterému ve svých letech ještě tolik nerozumím. Vlastně sestře nějak celkově nerozumím.

„Honzo, kurňa, můžeš už laskavě vypadnout a přestat tady vokounět? Musím se převlíknout“, s těmito slovy mě Lucina vystrká ze dveří, bouchne s nimi za mnou a žene se k šatníku. Je divná, zhodnotím situaci, a odcházím zpátky na „zahradní zabijačkovou party“, která se začíná pomalu rozjíždět.

Už jsme kompletní. Lucka dorazila s Bořkem z procházky a usadili se k jednomu ze stolů, jež byly speciálně k tomuto účelu a pro tuto příležitost vytaženy z kůlny na zahradu.

„Honzíku, nevrť se na tý lavici, si nedočkavej až to hezký není. Tatínek za chvíli Pepu vyvede z chlívku, neměj strach“, kárá mě maminka, když vidí, jak ani v

klidu posedět nemohu. A taky že ano. Tatínek otevře vrátka od chlívku a na dvůr se vymotá dezorientovaný Pepa. Příval slunce, který mu v chlívku tolik chyběl, ho dokonale oslepí, takže se motá v kruzích dokola a naráží do věcí kolem sebe. Smějeme se, vypadá legračně. Když se trochu začne orientovat v prostoru a uvidí naší rozesmátou mnohočlenou rodinu, zatváří se vyděšeně a žene se k vratům. Chce utéct, ale tatínek ho nenechá. Chytne ho a přitáhne zmítajícího se tvora blíže k našim stolům. Praští ho do hlavy, Pepa se zamotá a lehne. A teď přichází moje role. Pomohu tátovi odtáhnout Pepu na dřevěnou lavici, kde mu tatínek podřízne hrdlo. Maminka přinese veliký hrnc a položí ho pod lavici. Mým úkolem je chytat do něho krev tekoucí v karmínových proudech z Pepy a míchat ji, aby se v ní netvořily hrudky. Připadám si důležitě. Když Pepík pořádně vykrváčí, pověsí ho tatínek za zadní nohy hlavou dolů a začne ho zbavovat chlupek. I těch tvrdších a delších, co mu raší na hlavě. Je to docela šichta. A pak mu rozřízne břicho od slabin ke krku a začne ho vyvrhávat. To už se zvedá od stolu maminka s pomocnicí babičkou a s nechotnou Lucií, aby tatínkovi pomohli s vnitřnostmi. Stojím opodál a nemůžu se vynadávat. Vidím to už po několikáté, ale pokaždé je to pro mě výjimečné a jako nové. Tento rok je o to lepší, že jsem směl pomáhat. Ještě teď mám ruce od krve. Maminka mě pošle se umýt, ať nedělám nepořádek.

Všechno je v pohybu. Jelita a jitrnice se plní prejtem, vyvaňuje se hlava, která se nejdříve zbavila jazyka, dělá se ovárek a ovarový koleno, škvaří se sádlo a v neposlední řadě zabijačková polévka a řízky... Samé lahůdky. Hosté netrpělivě čekají, až se bude nosit na stůl. A pak všichni spokojeně mlaskají a libují si nad tím, jak se letos ta zabijačka vyvedla.

„Zajímalo by mě, jestli to byl nějaký vzdělanec,“ směje se babička.

„Pěkně jste ho, Tondo, vykrmili. Když jsem ho poprvé viděl, byl jen kost a kůže,“ chválí mého tatínka strejda Milan.

„Akorát ta střeva mohl mít pevnější. Pořád nám praskala, jitrnice a jelita pořádně udělat nešla,“ přiznává maminka.

„Ale nakonec se pěkně povedly, Mařenko“, usmívá se dědeček na maminku a ukousne si velké sousto ze šťavnaté jitrnice.

„Mami, řekni Honzovi, ať na mě nestříká tu hnusnou krev!“, ječí Lucie a snaží se mě pohlavkovat. Já se jen tak nedám. Mlátím lžící do talíře se zabijačkovou polévkou a ohazuji Lucčin zmalovaný obličej sprškou krve s kroupama.

„Honzíku, nech svou sestru na pokoji!“

„Maminko! My zapomněli na Charlottu!“ Vzpomenou si najednou.

„Máš pravdu, Honzíku, tak tady máš hrst jitřnic a jelit a nalej jí do talíře zbytek polévky“, úkoluje, koho jiného než mě, maminka.

Tentokrát mi to ale vůbec nevádí. Vyskočím, popadnu jitřnice s jelitama, přiliju krapet polívky a už se hrnu do domu za svou nejlepší kamarádkou Charlottkou. Vtrhnu do jejího pokoje bez zaklepání. Leží rozvalená na posteli, špeky jí visí přes okraj. Jakmile mě uvidí, s větší námahou vstane a kolejbá se mi naproti.

„Čau, Charloto, přinesl sem ti dobrotky ze zabijačky“, sdělím jí to, co už dávno ví, neboť s rozzářenými očima očichává hrnec s polévkou a čeká, až bude moct začít obědovat. Zasměju se a postavím hrnec s polévkou na zem a přihodím jí tam i jelita a jitřnice. Zaboří svůj rypák do kastrolu a začne labužnický chrochtat, stříkajíc krev všude po podlaze...

Jednou se mě ve škole paní učitelka zeptala, jestli mi nepřijde divné, že na naší zabijačce figuruje místo prasete člověk. Jestli si nepřipadáme jako kanibalové. A já jí odpověděl: „Ne, paní učitelko, mě nepřijde divné krmit se na zabijačce člověkem, ale víte, co mi připadá nechutný? Představa že bychom zabíjeli prase!“

Tak zase příště ahoj!

Tato povídka není založena na pravdivých skutečnostech, jedná se pouze o fikci. Napsala jsem ji jako zamyšlení nad tím, proč lidem nepřipadá divné účastnit se zabijačky a dívat se na utrpení zvířete, ale kdyby se věšel člověk, to by se hned všichni pohoršovali. A to samé platí u Vánoc. Kádě s živými kapry a nikoho to nevzrušuje. Děti se zájmem sledují muže, který mlátí kapra do hlavy. Ale kdyby mlátil batole... Nechci vám dávat žádné výchovné lekce, ale za zamyšlení by to možná stálo.

Stanislav Kameník

Narodil jsem se r.1991 v Sokolově. Bydlím v Chodově u K.V. kde jsem prošel základní školou a nyní studuji ve škole SOŠ Logistická a SOU Dalovice, v Karlových Varech.

Už několik let píšu poezii. Iluzionista je můj první pokus o prózu, zabral mi spoustu času a musel jsem ho několikrát pozměnit. Kromě psaní také rád čtu, jím, sním a učím se to co mne baví. Učím se hrát na flétnu, na klavír a chodím do kurzu českého znakového jazyka pro neslyšící. Mému životu chybí napětí, dobrodružství a napětí. Mou nejnapínavější akcí týdne bývá běh na autobus, takže si vytvářím vlastní smyšlené světy, příběhy, vytvářím si postavy, do kterých se s radostí vcítím a ovládám jejich virtuální život. A doufám, že stejně dobře budu umět ovládnout i svůj.

Iluzionista

Stanislav Kameník

Úvod

Už stovky let se rozrůstá město Šarí do větší a větší velikosti, a není nikdo na celém středozezemním kontinentu, kdo by o něm neslyšel. Avšak jediným důvodem, proč nechátrá je to, že lidé tolik neumírají jako jinde, za což mohou být vděční jen městské kanalizaci. Ano, skutečnost, že se splašky lijí do kanálu a ne na ulici, chrání obyvatele před různými zákeřnými chorobami. Pod celým městem se rozkládá zcela jiné město - obrovské bludiště chodeb a jeskyní, podzemních potoků a krys. O tomto bludišti je také známo, že se v něm pohybuje mnoho nestvůr, zrůd, či různých zlých duchů. Již mnoho výprav se pokoušelo stvůry zahnat, ale marně. Každý člověk se odtamtud vrátil k smrti vyděšený, silní dobrodruzi se vraceli pomočení strachem a ti slabí často přišli strachem o rozum. Když se jich lidé ptali, co tam viděli, slyšeli příběhy o krvelačných obrech, zubatých příšerách bez kůže, armádách neviditelných duchů a mnoho dalších historek, z kterých běhal mráz po zádech. Pravda však byla tak prostá, že by jí nikdo neuvěřil. Ty příšery totiž pocházeli z fantazie jednoho mladého chlapce - iluzionisty.

Když v deseti letech přišel do města, na nic si nepamatoval, dokonce ani na vlastní jméno. Na pár dní se ho ujal nějaký žebrák, ale brzy zemřel v potyčce s jiným žebrákem, takže chlapec se opět musel protloukat životem sám. Město Šarí ho živilo, věděl, že jít mimo město znamená riskovat smrt hladem, neboť nikde jinde by se nevyhodilo takové množství zbytků, bez ohledu na roční období. Přesto se snažil dostat pryč od lidí, vyhýbal se velkým rušným ulicím i úzkým uličkám, až nakonec našel klid v hlubokém podzemí města Šarí. V tom tichu, přerušovaném jen kapáním vody, se cítil jako doma. Přesto i sem mu občas zavítal nevídaný návštěvník, jednou někomu něco spadlo do kanálu, podruhé tam chtěl přespat nějaký bezdomovec, potřetí zas něco jiného, a tak pořád dokola. Každou takovou návštěvu bral dost těžce, neboť kanál byl jeho domovem, takže ostatní mu svojí návštěvou brali soukromí. Zpočátku takového vetřelce zaháněl různými, předem připravenými zvuky. Při jeho řevu, či ďábelském smíchu, vstávali lidem vlasy hrůzou a obvykle pak pospíchali pryč mnohem rychleji.

S časem a rostoucími zkušenostmi objevil své první kouzlo. Zjistil, že když si něco moc přeje, tak se to stane. A on si přál jen jediné, aby se ostatní lidé co nejvíc vyděsili, protože pak už k němu chodit nebudou. Během několika let zvládnul toto umění tak dokonale, že mohl vypadat jako jakákoliv zrůda, kterou si vymyslel. Účinky však byly mírně průhledné a nehmotné. Naštěstí si vždy věděl rady, měl mnoho způsobů jak vystrašit i početnější skupinu lidí. Zjistil, že značná část chodeb má mnohonásobnou ozvěnu, takže se jeho strašidelný šepot rozléhal chodbami a odrážel zpět k uším lidí, kteří z toho byli na nervy. Někdy hodil kamenem do louže a pokud byla oběť postříkána, ozval se

chodbami zlý chechot. Díky iluzi a ozvěně se mu brzy podařilo vyhnat z chodeb všechny nevídané návštěvníky. Dalším problémem byla otázka jídla. V chodbách se daly ulovit krysy, nebo jíst některé lišejníky, ale to nemohlo mladému tělu dodat dostatek živin. Kvůli tomu jednou za pár dní musel hoch vylézt na povrch a sehnat si nějaké ovoce, či zásoby jiných druhů jídla. Přesto se nahoře zdržoval co nejméně, jakmile sehnal to co potřeboval, vracel se zpět pod zem. Takto žil pět let, než se v jeho životě stala jistá změna...

kapitola I.

Je mi líto že se nemohu představit, ale své jméno neznám ani já. Jestli jste však někdy slyšeli legendu o nestvůře z podzemí města Šarí, pak vězte, že jsem to já. Moje dětství se ztrácí v temnotě, kterou neprohlédnu, vím jen, že v deseti letech jsem přišel do města Šarí, ale můj opravdový život začal o pět let později, když jsem vylezl ven z podzemí. Po třech dnech temnoty mě vycházející slunce téměř oslepilo, tak jsem raději zalezl do stínu domů a asi hodinu se rozkoukával. To bude zase den. Musím rychle sehnat nějaké jídlo, nejlépe ovoce, jinak budu zítra zesláblý, pozítří nemocný, během dalších dvou dnů umírající a nakonec budu mrtvý, tím pádem žádný. Svoji poslední krysu jsem nakrájel jako návnady do různých pastí na myši, jenomže jestli se včas nic nechytí tak budu mít smůlu. Zamířil jsem na tržiště, a dával pozor na vše kolem sebe. Měl jsem štěstí. Hned po několika krocích jsem narazil na nehlídaný stánek s jablky. Jeho mladá majitelka byla zabrána do hovoru s o pár let starším mužem. Ten její pohled znám dost dobře, mají ho všichni, kdo nedávají pozor, takže jsem se rozhodl popadnout příležitost za pačesy, přišel ke stánku z druhé strany než stála, bleskem jsem popadl pár jablek a rychle spěchal pryč. Pět bylo těch jablek, což jsem spočítal až v bezpečné vzdálenosti. Okamžitě jsem dvě snědl, ale usoudil jsem že je nutné další schovat do zásoby. V kapse jsem sice měl ještě čtyři měďáky, ale za ty bych si mohl koupit leda kůrkovou polévku, což je docela málo, vzhledem k tomu, že chci sehnat zásoby jídla alespoň na další čtyři dny. Zauvažoval jsem a zamířil skrz trh, doufaje, že se opět naskytne nějaká příležitost.

Najednou nějaký trubadúr vystoupil na velké pódium, které bylo umístěno mezi tržištěm a náměstím, pěkně vyšňořený, nadmul se pýchou, když lidé kolem utichli. "Slyšte, slyšte! Zítra ve velké aréně se bude konat velký souboj. Slavný lupič, čaroděj, bandita a zločinec v jednom, jménem Beletor, bude bojovat proti lvu a tygru. Přijďte se všichni podívat. Pokud souboj vyhraje Beletor, bude pozítří ve jménu spravedlnosti popraven. Ale to se nestane", křivě se pousmál. „Zvířata tři dny nejedla, budou zuřivá." Trubadúr sešel z pódia a zamířil k aréně.

Lidé o tom samozřejmě začali vzrušeně diskutovat, vždyť takový souboj není jen tak k vidění. Snažil jsem se z názorů lidí odhadnout výsledek.

Z celého srdce jsem přál tomu chudákovi život, i když jeho smrt byla jistá. Najednou ve mně začala hlodat myšlenka. Jak tak rostla, začala se měnit v plán, plán na záchranu Beletorova života. Jedinou potíží bylo, že nemám dostatek peněz na vybavení, tak jsem se snažil trochu plán pozměnit. Pohrával jsem si s tou myšlenkou jak kočka s mrtvou myší.

Šel jsem dále na tržiště, až jsem došel k ohrazenému pódiu. Tam, mezi ostatními pouličními vyvolávači, vynikal jistý vyvolávač s velmi zvučným hlasem, dalo se ho snadno slyšet i přes ostatní vyvolávače a obchodníky. „Dámy a pánové, přijďte, přijďte ještě dnes večer a vsadte si na silnějšího kohouta. Skvělá podívaná na kohoutí zápasy zcela zdarma! Navíc, pokud si vsadíte, můžete vyhrát slušnou částku. Ano, přijďte dnes, zítra i pozítří! Když si vsadíte, nebudete hazardovat, protože ten, kdo má dobrý odhad, vyhraje!“ To mě zaujalo. Živý kohout vydělá prachy a mrtvý se dá jíst. Ještě tak nějakého sehnat. Postupně jsem obcházel různé krámky se zvířaty, až jsem nakonec našel obchod se živou drůbeží. Měli tam takové kohouty chudáčky za 15 měďáků a dva silný za 20. Jeden z nich šel slyšet z košíku, jak řádí. Nemohl jsem je však žádnou cestou dostat, zrovna ti silní byli přímo před obchodníkem, takže jsem jen smutně koukal, dokud mne neoslovil prodáváč. „Máte přání?“ „Přání bych měl, ale penízky mi jaksi chybí.“ „Tak si je vydělej. Zrovna dneska hledal pracovní sílu támhle ten čeledín.“ Ukázal rukou na urostlého muže o tři stánky dál. „Jestli chceš, můžeš to u něj zkusit.“ Samozřejmě jsem tak udělal, což bylo dobře, protože mě vzal. Zavedl mě nedaleko od trhu, do jakéhosi dvora, kde jiný čeledín sekal dříví. „Budete skládat dříví támhle ke zdi. Večer dostanete odměnu.“ Podíval jsem se na tři menší vozy se špalky a povzdychl si. Byla to ale celkem zajímavá práce, protože poskládat dvoumetrovou hromadu z dřev tak, aby vypadala úhledně, není nic snadného. V poledne byla přestávka na jídlo, ten, co sekal dříví, mi nabídl chleba s máslem, což mě potěšilo natolik, že jsem mu dal jablko. Na konci perného dne přišel dobře oblečený muž a vyplatil mi 20 měďáků, což sice není nijak závratná suma, ale na kohouta to stačí. Rychle jsem spěchal na tržiště, koupil divokého kohouta a pádil k malé aréně. Přišel jsem k pultíku se sázkami, za kterým seděla mladá žena se zahnutým nosem. „Kde bych mohl přihlásit kohouta?“ „U šéfa. Bernie! Kdepak jsi? Máme soupeře pro toho prvního.“ Zpoza závěsu vylezl postarší muž s licousy. „Dobře, když prohraješ můžeš si mrtvého kohouta nechat, jestli ale vyhraješ, dostaneš 50 měďáků a kohout se může zúčastnit i zítra. Bereš to?“ Vždycky jsem byl podnikavý tip, takže jsem souhlasil. Kohout se sám zaplatí, poskytne mi jídlo, udělá zajímavou podívanou a stačí, když rozklove toho druhého kohouta. Hlavně, aby vyhrál...

Zazněl gong a kohouti byli vpuštěni do arény. Ten druhý kohout byl mnohem větší a silnější než můj, ale můj byl rychlejší. Navíc se mu podařilo hned na začátku protivníka oslabit hlubokým klovcem do krku. Začalo lítat peří, soupeřův kohout se vzpamatoval, skočil na mého, což znamenalo vyrovnání a

obrovskou melu. Začala stříkat krev, jenomže kohouti byli do sebe tak propletení, že nešlo poznat, který je ten zraněný. Publikum začalo vzrušeně šumět, lidé natahovali krky, protože se snažili zjistit, jestli si vsadili správně, a já jsem trnul strachy, i vzrušením. Trochu jsem se klepal, na rukou jsem měl husí kůži. Jestli teď můj kohout prohraje, přijdu o všechno, co mám, o celou dnešní dřinu za kohouta, i o výhru, která je celkem vysoká.

Najednou kohouti strnuli a klesli zároveň k zemi. Zatajil se mi dech. Že by remíza? V tom se můj kohout pohnul, snažil se odplazit. Pak se pokusil postavit, což se mu částečně podařilo. Za jáсотu obecenstva ke mně přistoupil Bernie, prohlásil mě za vítěze a předal výhru 50 měďáků s tím, že pokud se z toho kohout vylíže, může znova zápasit. Můj plán byl ale zcela opačný, brzy jsem vyhledal řezníka, který za menší poplatek kohouta dorazil, zpracoval a nakonec jsem musel prohlásit, že to byl dobrý kohout.

Po příhodě s kohoutem jsem se rozhodl neodkládat tu záležitost s Beletorem, naopak, nejlepší bude vrhnout se do toho rovnou po hlavě. Hned druhý den ráno, v den Beletorova zápasu, jsem si šel vyhlédnout arénu a přilehlý zvěřinec, ve kterém byla všechna větší zvířata schopná souboje, včetně lva a tygra. Lvi byli nervózní, tygr chodil sem tam po kleci potrhávající ocasem, což budilo dojem skryté zuřivosti. To všechno jsem tak nějak očekával, neboť nedostávali jídlo. Rozhodně jsem však neočekával, že to vše bude hlídat jen obyčejný malý zámek a jeden jediný zřízenec, odpočívající u vchodu do zvěřince. Bylo mi jasné, že s holýma rukama nic nesvedu, tak jsem zašel na trh, koupil paklič od jednoho chmatáka. Taky jsem si koupil dýku, za vyhrané peníze jsem si to mohl dovolit. Byla to skvělá dýka, dobře vyvážená, dokonale ostrá. Měl jsem z ní upřímnou radost, protože to byla moje první opravdová zbraň. Vůbec mi nevadilo, že jsem za ní dal všechno, co jsem měl, protože za tu cenu určitě stála.

Vrátil jsem se zpět do zvěřince. Po bližším ohledání klecí jsem zjistil, že se pohybují na kolečkách. To byla velmi příznivá zpráva, ihned jsem začal tlačit klec s tygrem pryč. Klec se dala sunout jen s obtížemi, ten tygr se mě pokusil kousnout do ruky, jako by nestačilo, že je železná klec už tak dost těžká. Naštěstí se mi to podařilo, odsunul jsem klec s tygrem pryč, a na prázdné místo jsem přesunul prázdnou, do které jsem vlezl já. Kupodivu, i ona byla zamčená, takže já se půl hodiny mordoval s pakličem, než jsem se tam dostal. Štěstí, že ráno tu lidi tolik neokouní. Teď přišla ta nejtěžší část. Ze všech sil jsem se snažil proměnit v tygra, představoval jsem si ho v plné velikosti, jak se protahuje, jak mrská ocasem, vžíval jsem se do role tygra s takovým úsilím, že jsem snad vytvořil přesvědčivou iluzi. Za mnou se ozval pronikavý, pištivý hlas malého chlapce. „Tatí, ten tygr sežral pána!“ Otočil jsem se na všech čtyřech k chlapci jako přistižený při činu. Ke kleci spěchal nějaký vysoký muž s brejličkami, a začal mne a mou klec pozorně prohlížet. „To se ti něco muselo zdát Dorisi, vždyť tam žádný pán není, ani jeho kosti tam nejsou.“

„Ale byl tam pán, a pak tam byl tygr a teď tam ten pán není.“ Vysvětloval chlapec. „Možná, že když ten zřízenec odešel, přivedl sem tygra. Raději se pojď podívat tamhle...“ Po odchodu těch dvou jsem si docela oddechl. Malá chybka by mohla způsobit veliké nepříjemnosti. Brzy jsem zjistil, že moje iluze nevrhá správný stín, takže až do zápasu bylo co vylepšovat.

Nejdříve odvedli lva. Pak si přišli pro mne. Měl jsem strach, že toho lva nepřemůže, ale pokud si volají i mě, tak to znamená, že ještě žije. Hnali mě nízkou ohradou do arény. Všechno bylo v pohodě, nikdo nic nepoznal, jediné co mi silně vadilo, byly ty biče, se kterými zacházeli celkem necitelně.

Vběhl jsem do arény. Byla obrovská, tak veliká, že bych z jedné strany na druhou nedostřelil ani tím nejlepším lukem. Nad tím vším, kam jsem se podíval, byli lidé. Stáli na všech stranách, na tribunách, na ochozech. Zamířil jsem doprostřed arény, což bylo dost daleko na to, aby diváci neprohlédli mou iluzi. Uprostřed arény byl jen jeden člověk, měl chrániče na rukou a nohou, ozbrojen byl krátkým mečem a menším kulatým štítem. Pomalu jsem se k němu přibližoval. Jak se vzdálenost mezi námi zkracovala, všiml jsem si, že je raněn na několika místech, obzvláště ošklivá byla jeho rána na boku, která krvácela i přes to, že ji zakrýval nějaký špinavý hadr. Druhý souboj by určitě nepřežil. Díval se na mne ustaraným výrazem a pak mne prohlédl. Ústa se mu mírně otevřela, oči měl navrch hlavy, jeho obličej se zkroutil do podivné grimasy. Vítr ke mně zanesl několik slov, která nikdo z diváků nemohl slyšet. „Kdo jsi?“ zeptal se Beletor. „Kdo ji a proč jsi tu?“ „Jsem přítel, chci ti pomoci. Teď ale rychle uhní doprava.“ Skočil jsem po jeho levém rameni, stihnul mi uhnout jen s velkými obtížemi. Dav zašuměl vzrušením, všichni lidé na ochozech sledovali každý můj pohyb a mě se rozbušilo srdce. „Ty jsi taky iluzionista? Prosím, dostaň mě odsud.“ To mě zarazilo, začal jsem kolem něj kroužit a zároveň jsem vyzvídal. „Jsem iluzionista, takže ty taky? Co dokážeš? Teď k zemi.“ „Příště trochu pomalu, ta rána strašně bolí. Dokážu toho hodně. Jaký je plán?“ Po několika výpadech pro obecnost jsem se rozhodl. „Budeš dělat mrtvolu, já budu dělat šelmu. Teď ti skočím po ruce, zkus udělat iluzi rvanýruky.“ Skočil jsem po jeho pravačce a fingoval trhavé zvuky. V tom mi zalehly uši pod řevem Beletora, který to hrál vážně dobře. Dokonce se objevilo maso, začala stříkat krev. Já jsem ale pod zuby cítil jen pevnou a nepoškozenou kůži. Skvělá iluze, diváci skoro šileli. Jeho krátký meč mu vypadl z dlaně, v rychlosti mi řekl ať jdu po hrdle, zítra v poledne se prý sejdeme za městem pod šibenicí. Za chvíli bylo po všem. Jeho odváželi na smetiště, mne zpět do zvěřince.

Dostat se pryč nebylo snadné, šlo to až večer, zámek mi nešel odemknout, takže nakonec mi nezbylo, než vypáčit ho dýkou. Trochu to zařinčelo a já ihned zmizel ve tmě.

Jakub Vít

Jmenuji se J. Vít a jsem 18 let mlád.
Tohoto času studuji, studuji pilně, na loketské Střední průmyslové škole.
Pár mnou napsaných a do soutěže odeslaných řádků zrodilo se v mé makovici
pouze pro účely soutěžení.
Má povídka jest inspirována skutečnou událostí a příhodou z nedávné doby.
Předtím a ani potom nanapsal jsem žádnou stať tohoto charakteru a rozsahu,
snad jen několik milostných veršů.

Čin

Jakub Vít

**Následující příspěvek je bonusem k finálové desítce.
Představte si si odhodlaného člověka, pošmourné ráno, tajemný nástroj a čin, který musí být vykonán, snad pro větší dobro...
Jste zvědaví, jak to dopadne?**

Čin

Na tenhle čin jsem se chystal už dlouho, dlouho jsem se psychicky připravoval.. Však teď, pln odhodlání, připravuji se a vyrážím. Jdu do sklepa, malá polotemná místnost s nízkým stropem, v šeru téměř nevidím, proto se musím řídit hmatem. Ruka mi jede po zdi, až najednou narazí na předmět, takový podlouhlý tvarovaný klacek, s kusem železa na konci, to je to, po čem jsem pátral. Vynáším předmět na denní světlo a ukládám jej do batohu. Nyní je čas přejít k akci. Nasedám na bicykl a vyjíždím. Čeká mne dlouhá cesta, posledních pár stovek metrů zrychluji. Až najednou se to stane. Vidím ho, rozvaluje se, jako by mu vše patřilo, náhle zpomalím. Ještě si mne nevšiml, však ani nemůže. Spí. Spí tiše, nechrápe, snad, že na sebe nechce upoutávat pozornost. Co je mu to platné?! Sesedám. Snímám batoh a vyndávám klackovitý předmět. Jdu k němu, tiše, jako myška našlapuji na listí. Víím, že mě nemůže slyšet, ale co kdyby.. Již jsem u něj, otáčím se čelem, napřahuji se a.. (prásk), sekera se zatne hluboko pod jeho zvrásnělou kůži. Vykřikne. Ne. Spíše jen tak zasténá. Znovu se napřahuji a znovu. Sekera vykrajuje stále větší a větší kusy, až se to stane. Dílo je dokonáno. Dvě padlé, mrtvé nehybné části přede mnou leží tak jako tu ležela jedna. Ten, jenž tu ležel přes cestu a blokoval ji, je nyní pryč. Již dále nebude překážet nikomu. On, jenž se tu roztahoval, jako by mu tu vše patřilo. On, strom. Až je mi ho líto, přeci nemohl za to, že spadl tak nešikovně.

Almanach zahrnuje deset nejlepších prací 2. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary.

Povídka „Čin“ je vřazena mimo soutěž jako zajímavý literární počín.

Soutěže se zúčastnilo celkem 33 autorů, cenu poroty získal Tomáš Murár, který napsal povídku „Umělec, prací prášek a smrt“, cenu čtenářů Helena Hulešová za povídku „Do třetice“.

Almanach 2. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

vydal: Krajská knihovna Karlovy Vary

tisk: Polypress s.r.o., Karlovy Vary

www.polypress.cz

grafická úprava: Lucie Linhartová

korektury: Krajská Knihovna Karlovy Vary

náklad: 100 ks

vydání: první

Karlovy Vary 2009